

Nota van B&W

Onderwerp Evaluatieonderzoek Natuur en Milieu Centrum Haarlemmermeer (NMCH)

Portefeuillehouder J.C.W. Nederstigt
Collegevergadering 4 december 2012
Inlichtingen René Blom (023 5676596)
Registratienummer 2012.0064732

Wat willen we bereiken?

Na de oprichting van het Natuur en Milieu Centrum Haarlemmermeer (hierna NMCH) in 2009 bestaat voor ons en de partners van het NMCH de behoefte om het NMCH gezamenlijk te evalueren en conclusies te trekken voor de toekomst van het NMCH kijkend vanuit het verleden en met oog voor de context van nieuwe ontwikkelingen in Haarlemmermeer. Op basis van deze evaluatie willen wij de subsidiebeschikking NMCH 2013 invullen en de subsidierelatie met het NMCH continueren voor 2013-2017.

Wat gaan we daarvoor doen?

Inleiding

Vanuit ons toenmalige Natuur-en Milieueducatieprogramma hebben we samen met de Rabobank Regio Schiphol, Schiphol Group en De Meerlanden in 2009 het NMCH opgericht (collegebesluit 2008 /109604). In 2010 sloot partner Ymere zich aan. De partners vormen gezamenlijk het bestuur van het NMCH¹. Wij hebben een subsidierelatie met het NMCH. Het NMCH streeft naar een maximaal leefbaar en duurzaam Haarlemmermeer vanuit de volgende visie (bedrijfsplan 2009-2014):

- Het NMCH is een gezaghebbend, ambitieus, modern en vernieuwend instituut in Haarlemmermeer, gericht op de maatschappelijke verankering van duurzame ontwikkeling;
- Het NMCH vervult daarbij zelf een voorbeeldfunctie en richt zich op voorlichting en educatie en werkt nauw samen met inwoners van de gemeente, bedrijven, scholen, organisaties en (lokale) overheid;
- Partijen stimuleren en uitdagen om ambitieus en innovatief duurzaam te denken en duurzaam te handelen;
- Per thema technische kennis ontsluiten en/of te ontwikkelen;
- Voorlichting, bewustwording, ontwikkelen van draagvlak, natuur- en milieueducatie;
- Aanreiken van handelingsperspectieven.

¹ Schiphol heeft recent de overige partners en de gemeente laten weten dat de evaluatie laat zien dat het NMCH inmiddels een plaats verworven heeft in Haarlemmermeer en voortvarend een aantal duurzame initiatieven heeft opgepakt. Vanwege de financiële crisis concentreert Schiphol zich op de eigen "Corporate Responsibility"-activiteiten voor duurzaamheid, waaronder The Grounds en het Mainport Innovation Fund (MIF). De financiële en bestuurlijke ondersteuning van het NMCH wil Schiphol vanaf 2013 niet meer continueren.

Bij de oprichting van het NMCH in 2009 hebben de partners afgesproken om het NMCH in ieder geval 4 jaar te financieren. Per 31 december 2012 lopen die 4 jaar af en is er nu een natuurlijk moment om het NMCH gezamenlijk te evalueren.

Wij hebben samen met het NMCH en de partners van begin tot eind het evaluatieproces gezamenlijk doorlopen en tussentijds getoetst bij betrokken partijen (klanten en samenwerkingspartners):

- Terugkijkend: de prestaties van het NMCH zijn beoordeeld op basis van de beschikbare documentatie (businessplan, jaarstukken, jaarlijkse beoordelingen etc.) en interviews zijn gehouden met betrokkenen van het NMCH, partners en gemeente;
- Vooruitkijkend: via diverse bijeenkomsten is de omgeving van het NMCH opnieuw in kaart gebracht en het NMCH van de toekomst daarin gepositioneerd en uitgewerkt ten behoeve van het gemeentelijke Programma van Eisen 2013 en het nieuwe Businessplan NMCH vanuit de partners.

Resultaten evaluatierapport

Hieronder geven wij een samenvatting van het bijgevoegde evaluatierapport:

Geleverde prestaties in de jaren 2009, 2010, 2011 en 2012 (gedeeltelijk)

- a. Functioneren als loket voor natuur, milieu en duurzaamheid: Per telefoon en website werden inwoners, scholieren, bedrijven en organisaties geïnformeerd. Het aantal unieke bezoekers van de website is opgelopen naar ruim 8000 in 2011; er zijn 1200 telefonische vragen beantwoord in 2010 en 6 nieuwsbrieven per jaar gemaakt. Naar aanleiding van de binnengekomen vragen is de website aangepast en uitgebreid met snelle doorklikmogelijkheden naar meer specialistische websites. Mede als gevolg hiervan werden de vragen in de loop van de tijd complexer.
- b. Functioneren als energie-informatiewinkel over energiebesparende maatregelen en opwekken van energie (Midden en klein bedrijf en inwoners). De meeste vragen (1100 in 2011) gingen over de mogelijke subsidies op duurzaamheid, het energiezuiniger maken van de woning en technische vragen over wind- en zonne-energie.
- c. Beheren van het Lokaal Klimaatfonds: behandelen van subsidieaanvragen voor zonnepanelen (circa 100 per jaar over 2009-2012);
- d. Opbouwen en onderhouden van een netwerk: Er zijn diverse samenwerkingsverbanden opgezet en er is een begin gemaakt met het structureel maken van participatie van bewoners aan hun directe openbare leefomgeving (bv groen in de wijk). De samenwerking met Meerboeren Vereniging Haarlemmermeer, een organisatie van agrariërs die nieuwe economische dragers zoekt binnen het agrarisch bedrijf, is uitgebouwd. Er zijn bijdragen geleverd aan vele campagnes en evenementen, en op verzoek presentaties gegeven aan diverse partijen. Er zijn samenwerkingsverbanden met Park21 (planvorming), De Heimanshof, het Klimaatplatform Haarlemmermeer en diverse bewonersprojecten aangegaan. Er zijn veel contacten gelegd met wetenschappers, vertegenwoordigers van organisaties, ambtenaren van landelijke overheid, provincie en natuurlijk van de gemeente Haarlemmermeer.
- e. Organiseren van projecten en campagnes: Over de jaren heen zijn de volgende georganiseerd: 'Energemarkt', 'Mobiliteitsmarkt', 'Boomfeestdag' en 'Nacht van de Nacht' (jaarlijks terugkerend) en 'Jaar van de egel', 'Jaar van de zwaluw', 'Jaar van de vleermuis', 'Duurzame Dates' ('Duurzame Dinsdag'), 'Winst uit je woning' en 'Groene Loper' festival;

- f. Organiseren van Natuur en Milieueducatieactiviteiten (NME-activiteiten): De bestaande diensten (lesaanbod) op het vlak van NME voor primair onderwijs zijn in de periode van 2008 tot 2012 sterk gemoderniseerd en uitgebreid en als zeer goed beoordeeld door de scholen. Er zijn daarnaast ook verschillende duurzaamheidsprojecten georganiseerd zoals 'droge voeten', 'boerderijeducatie', 'Energie Survival', 'Energieke scholen' en de plaatsing van zonnepanelen op de scholen. Voor externe partijen, zoals het Hoogheemraadschap Rijnland en afvalverwerkingsbedrijf De Meerlanden, heeft het NMCH een coördinerende rol in de door deze organisaties aangeboden 'water-, en afvallessen'.

Het onderwerp duurzaamheid binnen het Voortgezet onderwijs is via een verkenning bij deze scholen in 2011 op de kaart gezet. In het schooljaar 2011/12 is gewerkt aan de ambitie om duurzaamheid te integreren in het Voortgezet onderwijs. Dit is gebeurd door vanaf september bestaande projecten ('Rank a School', 'Klimaat dieet' en het 'Lagerhuis') aan de school aan te passen. Ook is geëxperimenteerd met nieuwe samenwerkingsvormen, zoals leerlingen uit het Voortgezet onderwijs die als energieambassadeurs de wijk in gaan om bewoners tips te geven over hun energieverbruik. Dit is uitgevoerd in het kader van het project 'Opgroeien met Duurzaamheid' van het programma Ruimte voor Duurzaamheid van de gemeente Haarlemmermeer; inspeland op de behoefte van de scholen voor het Voortgezet onderwijs als het gaat om integreren van duurzaamheid in het onderwijspakket van scholen.

Vanaf maart 2012 wordt gewerkt aan een structurele inbedding van duurzaamheid op scholen voor Voortgezet onderwijs, waarbij docenten worden ondersteund bij het opzetten van lessen met het thema duurzaamheid.

- g. Uitvoeren van het Project 'Natuur en wijken': In de afgelopen 3 jaren zijn meerdere eenmalige acties uitgevoerd om met name alle bewoners te benaderen en bewust te maken van natuur in eigen polder (bijvoorbeeld diverse natuurexcursies; Brochure "Natuur in en om het huis"; Begeleiding groenprojecten wijkraden en begeleiding bij het opzetten van een natuurpad rondom de IJwegschool). Lange-termijnacties zijn uitgezet om groepen mensen te activeren en op te leiden zodat zij in de toekomst zelfstandig de activiteiten kunnen blijven uitvoeren (werkgroepen van het Instituut voor Natuureducatie en duurzaamheid (IVN). Voorbeelden daarvan zijn: begeleiding van De Heimanshof en projecten via hen zoals onder andere Houtwijkerveld en Jaarlijkse cursussen over natuur: determineren van planten, hoe komen plant en dier de winter door, levensgemeenschappen; Vleermuizen cursus en excursies en ondersteuning Fruittuinen.

In 2012 heeft het NMCH een bijdrage geleverd aan de oplossing van de ganzenproblematiek rondom Schiphol door als bemiddelaar op te treden tussen de boeren en Schiphol.

- h. Het inzetten van de polderecoloog: de polderecoloog heeft voor 2 dagen per week zijn kennis en expertise ingezet voor natuuractiviteiten ten behoeve van het NMCH.

i. Ruimte voor duurzaamheid Haarlemmermeer

Eind 2011 heeft het NMCH een programma “Ruimte voor duurzaamheid Haarlemmermeer” ingediend bij Agentschap.nl. Hiervoor is namens het ministerie van Economie Landbouw en Innovatie subsidie toegekend. Er is een arrangement afgesproken bestaande uit vijf onderdelen die onderling verbonden zijn en bijdragen aan duurzaamheid in de polder en een proeftuin vormen voor een netwerkorganisatie. Deze onderdelen zijn ontwikkeld op verzoek van en in samenwerking met verschillende partijen, zoals wijkraden, scholen, agrarische vereniging, bedrijven en gemeente. Het gaat om:

1. Opgroeien met Duurzaamheid, duurzame technieken in het onderwijs;
2. Duurzame Wijk, verduurzamen van bestaande wijken (Hoofddorp-Oost);
3. Duurzaam Ondernemen; transitie met agrariërs naar duurzaam en multifunctioneel ondernemen;
4. Opzet van een voorbeeldcentrum/organisatie voor duurzaamheid;
5. Advies, evaluatie en presentaties.

Dynamische omgeving biedt kansen

Het NMCH kent inmiddels een dynamische omgeving met vele duurzaamheidsinitiatieven op lokaal, regionaal en landelijk niveau. Deze bepalen het tempo waarin het NMCH moet opereren en bieden ook vele mogelijkheden tot samenwerking met diverse partijen. Een verkenning in het evaluatieonderzoek heeft daartoe een eerste logische ordening opgeleverd. In het evaluatieonderzoek is het belang onderstreept om voor samenhang en afstemming tussen initiatieven te zorgen. Zodoende ontstaat meer inzicht in wat er allemaal in Haarlemmermeer en omgeving gebeurt en kan worden ingesprongen op laatste ontwikkelingen in duurzaamheid en initiatieven die in dit kader zijn en worden gestart. Ook de kennis van onze partners wordt zo optimaal benut.

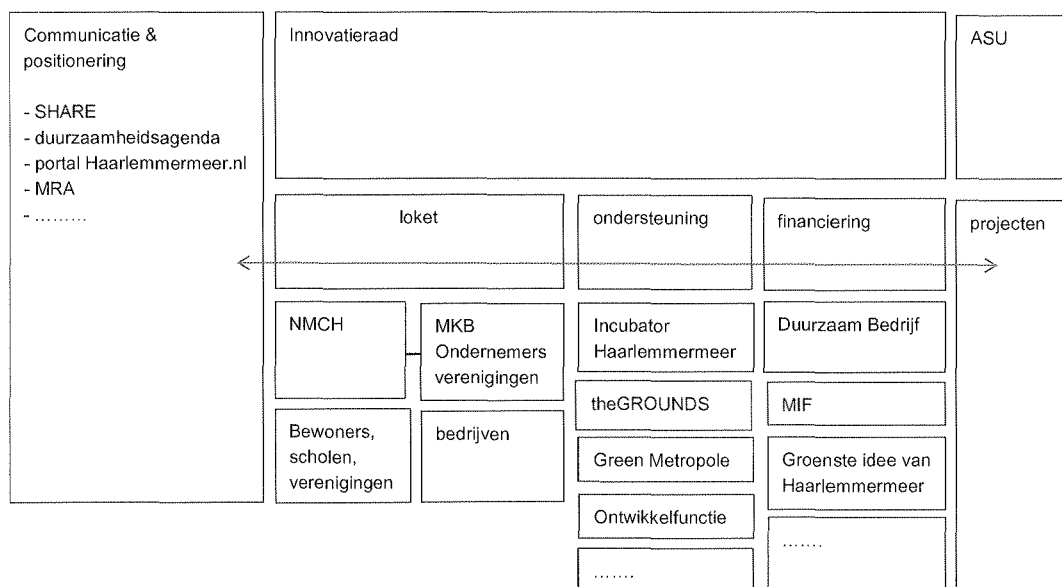
Eén van die initiatieven is het Duurzaam Bedrijf (DeB). De positionering van het DeB in het landschap van duurzame initiatieven is uiteengezet in de nota van B&W “Synergie via Innovatieraad” (kenmerk: 2012.0072274).

De innovatieraad is geen extra organisatie die wij inrichten, maar biedt kansen voor synergie in de initiatieven in duurzame ontwikkeling die er zijn in Haarlemmermeer en omgeving. Een netwerkorganisatie waarin deelnemers participeren, die in het proces van duurzame ontwikkeling een rol spelen. Hiermee structureren wij de samenwerking tussen de initiatiefnemers in duurzame ontwikkeling, brengen wij samenhang tussen initiatieven en faciliteren wij een duidelijke profilering. De innovatieraad kan gezien worden als een overkoepelend – gezamenlijk – bestuur, waarin alle activiteiten rondom duurzaamheid zijn geclusterd en een goede plek krijgen.

In figuur 1 is onder andere te zien dat het Duurzaam bedrijf een andere – financiering – rol heeft dan het NMCH-loketfunctie. Het Duurzaam Bedrijf moet er voor gaan zorgen dat duurzame energieproducten of -diensten gekoppeld worden aan investeerders en productafnemers (consumenten) zodat ze geïntroduceerd kunnen worden in de markt. Dit hoort niet tot de kerntaken van het NMCH. Het NMCH beschikt ook niet over geld voor investeringen. Het Duurzaam bedrijf beschikt daar wel over.

Het NMCH zou vanuit zijn loket- en voorlichtingsfunctie wel heel goed een ondersteunende rol kunnen bieden in de voorbereiding. Door de vraagkant te stimuleren met bijvoorbeeld het organiseren van platformbijeenkomsten waarin de doelgroep geïnformeerd wordt om zonnepanelen aan te schaffen, die weer verder geleverd kunnen worden door marktaanbieders via het duurzaam bedrijf. Het DeB is daarentegen een bedrijf dat duurzame initiatieven helpt financieren – en dus geen stichting zoals het NMCH.

Figuur 1. Structuur en samenhang tussen duurzaamheidsinitiatieven in de Haarlemmermeer

Met het inrichten van de innovatieraad – waar zowel het NMCH als het DeB in zijn vertegenwoordigd – gaan wij actief op zoek naar de kansen om samenhang en synergie, ook tussen NMCH en DeB, te borgen. Wij ambiëren een routekaart, een groeimodel, waarin met name in facilitaire zin de synergie tussen alle initiatieven op het gebied van duurzame ontwikkeling wordt benut. Immers door samenhang en synergie kan de overhead van organisaties worden gedeeld en beperkt. Aan het NMCH zal worden gevraagd om in het bedrijfsplan de invulling van de directeursfunctie voorlopig in tijdelijke dienst te continueren. Afhankelijk van de resultaten uit de routekaart kan het NMCH verdere stappen ondernemen.

Conclusies NMCH 2009-2012

Na drie jaar NMCH is een nieuwe fase aangebroken en zullen er nieuwe keuzes gemaakt moeten en kunnen worden. Keuzes die aansluiten bij Haarlemmermeer als potentieel excellent gebied voor duurzaamheid. Er is drie jaar hard gewerkt, er zijn vele activiteiten verricht. Sinds de start van het NMCH in 2009 heeft het NMCH zich eerst met name gericht op professionalisering van de NME-functie op scholen. Daarnaast is geëxperimenteerd met op welke wijze duurzame ontwikkeling bij bewoners het beste kan worden gefaciliteerd. Inmiddels is hiervoor het eerste project – Winst uit je Woning – gestart. Met de ervaringen die hierin zijn opgedaan, vindt nu ook hierin een professionaliseringsslag plaats. Met het faciliteren van bedrijven is tot nu toe minder gedaan.

De volgende conclusies worden getrokken:

1. De oorspronkelijke ambitie is nog steeds springlevend. De doelen daarbinnen zouden scherper moeten worden gedefinieerd en de aansturing vanuit gemeente en bestuur verbeterd. Het gemeentelijk subsidiebeleid is inmiddels geprofessionaliseerd en zijn de doelstellingen, resultaatverplichtingen en kwaliteitseisen voor 2013 SMART geformuleerd (Specifiek, Meetbaar, Aanvaardbaar, Realistisch en Tijdgeboden). De optimalisering van de interne bedrijfsvoering van het NMCH is al in gang gezet. Het bestuur werkt in overleg met de gemeente aan een nieuw bedrijfsplan van het NMCH eind 2012, waarin duidelijke doelstellingen en strategieën zijn opgenomen die samenhang geven aan de uit te voeren activiteiten. Zo kan het NMCH focus geven aan haar werkzaamheden en de juiste koers verder inzetten. Deze focus sluit aan bij de kaders die de gemeente in het programma Ruimte voor Duurzaamheid heeft vastgesteld.
2. Daarbij bestaat nadrukkelijk de behoefte om beter in te spelen op de doelgroepen bedrijven, bewoners (eigenaren en huurders) en instellingen en om verdere samenwerking tussen de partijen te realiseren. De verschillende doelgroepen vereisen daarbij een andere gedifferentieerde aanpak. De educatie is nu een goed ingewerkte operatie. Modernisering blijft wenselijk om enerzijds minder aanbod gedreven te werken en meer samen met het onderwijs en overige partijen te ontwikkelen en anderzijds de uitvoering minder tijdsintensief te maken.
3. Haarlemmermeer heeft een dynamische omgeving met vele duurzaamheidsinitiatieven op lokaal, regionaal en landelijk niveau. Daarbij wordt door betrokkenen bij de evaluatie een groot potentieel gezien. Met name de toekomstige economische ontwikkelingen en de opgaven op het gebied van woningbouw en infrastructuur maakt Haarlemmermeer een potentiële proeftuin van serieuze omvang. Het is belangrijk dat het NMCH haar rol en positie binnen deze omgeving herzielt en opnieuw gaat invullen binnen de bestaande ambities. Daarbij is nadrukkelijk meer marketing & communicatie nodig. Gezien ook de beperkte omvang van de organisatie hebben NMCH, partners en gemeente via een scenarioverkenning een voorkeur uitgesproken voor een NMCH dat toegroeit naar een nieuwe rol die minder op uitvoering is gericht (onder de werktitel NMCH 2.0).

NMCH 2.0

Het laatste onderdeel van het evaluatieproces was om gezamenlijk als evaluatiepartijen deze rol van NMCH 2.0 in hoofdlijnen uit te werken, waarop in het gemeentelijk Programma van Eisen voor 2013 en het nieuwe Businessplan van de NMCH kan worden voortgeborduurd. Op grond van de in dit rapport beschreven analyse van het NMCH over de afgelopen periode en de gewenste rol en positie binnen het krachtenveld van de duurzaamheid komen NMCH, de partners en de gemeente gezamenlijk tot de volgende rol en taakopvatting van het NMCH 2.0:

Het NMCH 2.0 vervult voor alle doelgroepen: scholen, bewoners (eigenaren & huurders), bedrijven (groot en klein) en instellingen een loketfunctie (in het evaluatierapport genoemd basis (educatieve) functie) waarbij duurzaamheid in de gemeente Haarlemmermeer wordt bevorderd (met name duurzame energie, klimaatverandering, duurzame leefstijl, voedsel, natuur, water, afval en cradle to cradle) door uitvoering te geven aan de volgende functies:

- vraag en aanbod aan elkaar verbinden;
- bieden van uitnodigend perspectief om duurzaam te handelen.

Ten behoeve van nieuwe bedrijfsplan zijn de volgende aanbevelingen gedaan:

- NMCH 2.0 algemeen:
 - werk een bedrijfsplan uit met de aangereikte elementen en suggesties;
 - maak een plan van nu naar de toekomst: welke verandering is nodig binnen het NMCH?
- 'Haarlemmermeer Platform' voor Bewoners & Huurders:
 - sluit voor versnelling aan bij reeds bestaande platformen.
- NME voor scholen:
 - start projectmatig werken voor NME;
 - creëer een samenwerking met bv. andere gemeenten voor tips en kosten besparing.
- Inrichting en organisatie:
 - richt het NMCH bedrijfsmatiger in;
 - werk met een bedrijfsmodel en bedrijfsplan; zorg voor een actief participerend bestuur;
 - richt overlegvorm in waarin gemeente en bestuur over strategische en tactische zaken spreken;
 - stem af met de andere duurzaamheidsinitiatieven in Haarlemmermeer;
 - richt een innovatiecommissie op: betrek mensen met kennis.
- Succesvoorbeelden:
 - gebruik alle bestaande successen om anderen te inspireren;
 - organiseer regelmatig 'ontdekkingen' rond duurzaam leven & werken.
- Nieuwe partners:
 - Ga met de nieuwe plannen actief zoeken naar meer partners.

Verder met het NMCH

Op basis van het evaluatierapport NMCH concluderen wij dat er een toekomst is voor het NMCH. We willen de voorstellen in het evaluatierapport voor de nieuwe rol, positie en taken van het NMCH (onder de werktitel NMCH 2.0) verder uitwerken binnen de subsidiebeschikking NMCH 2013. We wensen de subsidierelatie met het NMCH te continueren voor 2013-2017.

Het bestuur van het NMCH zal dit in overleg met ons ook doen in een nieuw bedrijfsplan 2013-2017 NMCH, waarin duidelijke doelstellingen en strategieën zijn opgenomen die samenhang geven aan de uit te voeren activiteiten.

Wat mag het kosten?

Het beschikbare (geïndexeerde) basisbedrag voor 2013 is € 356.125,-. Dit wordt gefinancierd vanuit Programma: 6 Jeugd & Onderwijs: Product: 484 Natuur en Milieu Educatie). Deze middelen zijn t/m 2016 beschikbaar gesteld in de programmabegroting 2013-2016.

Wie is daarvoor verantwoordelijk?

De gemeenteraad stelt de kaders voor subsidie vast via de Algemene subsidieverordening Haarlemmermeer 2011 (2010.0055938). Het college is verantwoordelijk voor de invulling van de kaders door vaststelling van een Programma van Eisen voor subsidie instellingen, gebaseerd op de voorwaarden uit de Algemene subsidieverordening Haarlemmermeer 2011.

Op basis van het Programma van Eisen 2013 gebaseerd op de uitwerkingen in het evaluatierapport NMCH onder de werktitel NMCH 2.0, zal de door het NMCH ingediende aanvraag door ons worden beoordeeld. Bij positieve beoordeling volgt uiterlijk op 20 december 2012 de subsidiebeschikking. Hierin geven wij ook de voorwaarden voor de verantwoording van de verleende subsidie 2013. Verantwoording geschiedt door het NMCH in 2014.

Wanneer en hoe zal de raad over de voortgang worden geïnformeerd?

Voorliggende nota leggen wij ter bespreking aan de gemeenteraad voor. De verantwoording van het NMCH hebben wij in 2013 geïntegreerd in de monitor Ruimte voor Duurzaamheid. De gemeenteraad ontvangt jaarlijks monitoringrapportages over het voorgaande jaar.

Overige relevante informatie

Interne Communicatie: Het NMCH zal geïnformeerd worden over voorliggend besluit.

Externe Communicatie: na het moment van vaststelling van de beschikking NMCH zal met de lokale pers gecommuniceerd worden over voorliggend besluit en de dan afgegeven beschikking tijdens het reguliere pers-uur.

Voorstel

Op grond van het voorgaande besluit het college:

1. in te stemmen met de conclusies van het rapport Evaluatie NMCH d.d. 29 oktober 2012;
2. in te stemmen om door te gaan met de subsidiëring van het NMCH binnen de bestaande ambities zoals ten tijde van de realisering van het NMCH zijn vastgesteld (B&W-besluit 2008 /109604, de subsidierelatie voort te zetten van 2013-2017;
3. de voorstellen uit het evaluatierapport voor de nieuwe rol, positie en taken van het NMCH (onder de werktitel NMCH 2.0) binnen die ambities verder uit te werken in de subsidiebeschikking NMCH 2013;
4. deze nota ter bespreking aan de raad te zenden.

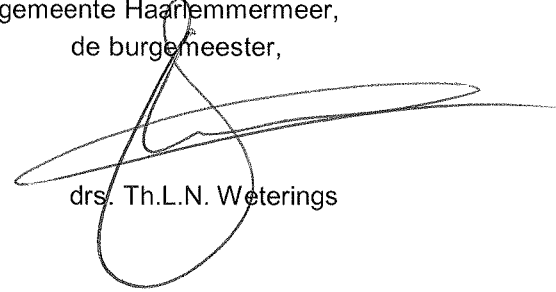
Ondertekening

Burgemeester en wethouders van de gemeente Haarlemmermeer,
de secretaris,

de burgemeester,

drs. C.H.J. Brugman

drs. Th.L.N. Weterings

Bijlage(n)

1. Evaluatierapport

Evaluatie NMCH

6 december 2012

Rabobank

Ymere wonen, leven, groeien

gemeente
Haarlemmermeer

Inhoud

SAMENVATTING	3
1. INLEIDING	6
2. ONTSTAAN NMCH	6
2.1. NME IN HAARLEMMERMEER TOT OPRICHTING NMCH.....	6
2.2. PLAN VAN AANPAK NATUUR EN MILIEUCENTRUM HAARLEMMERMEER	6
2.3. OPRICHTINGSBESTUUR NMCH.....	7
2.4. BUSINESSPLAN 2009-2014	7
3. REALISATIE NATUUR EN MILIEUCENTRUM HAARLEMMERMEER	8
3.1. PRESTATIEAFSPRAKEN.....	9
3.2. GELEVERDE PRESTATIES IN DE JAREN 2009, 2010, 2011 EN 2012 (GEDEELTELIJK)	10
4. BIJZONDERE PROJECTEN	16
5. VERANDERENDE OMGEVING	17
6. HUISVESTING NMCH	18
7. STURING	18
8. FINANCIËEL OVERZICHT 2009-2012	20
9. CONCLUSIES EVALUATIE NMCH 2009-2012	20
10. NMCH 2.0: UITWERKING VAN DE NIEUWE ROL	21
BIJLAGE 1: LOKALE EN REGIONALE DUURZAAMHEIDSINITIATIEVEN HAARLEMMERMEER.....	22
BIJLAGE 2: VOORUITBLIK: 'EEN VERBINDER' IN EEN NETWERK VAN DUURZAME INITIATIEVEN	24
BIJLAGE 3: NMCH 2.0: 'UITWERKING VAN DE NIEUWE ROL'	28

Samenvatting

Het NMCH is in 2009 vanuit het toenmalige Natuur en Milieueducatieprogramma van de Gemeente Haarlemmermeer opgericht door de Gemeente, de Rabobank Regio Schiphol, Schiphol Group en De Meerlanden. In 2010 sloot partner Ymere zich aan. Het NMCH streeft naar een maximaal leefbare en duurzame Haarlemmermeer.

Bovengenoemde partijen hebben in 2009 een samenwerkingsovereenkomst gesloten om het NMCH in ieder geval vier jaar te ondersteunen. De vier jaar zijn bijna verstreken, alle partijen zijn nog steeds betrokken en willen door met het NMCH.

Vanuit een gezamenlijke evaluatie van de afgelopen vier jaar NMCH worden conclusies getrokken voor de toekomst van het NMCH kijkend vanuit het verleden en met oog voor de context van nieuwe ontwikkelingen in Haarlemmermeer.

NMCH, partners en gemeente hebben van begin tot eind het evaluatieproces gezamenlijk doorlopen en tussentijds getoetst bij betrokken partijen (klanten en zakelijke partners):

- Terugkijkend: de prestaties van het NMCH zijn beoordeeld op basis van de beschikbare documentatie (businessplan, jaarstukken, jaarlijkse beoordelingen etc.) en interviews met betrokkenen van het NMCH, partners en gemeente.
- Vooruitkijkend: via diverse bijeenkomsten is de omgeving van het NMCH opnieuw in kaart gebracht en het NMCH van de toekomst daarin gepositioneerd en uitgewerkt ten behoeve van het gemeentelijke Programma van Eisen 2013 en het nieuwe Businessplan NMCH.

Geleverde prestaties in de jaren 2009, 2010, 2011 en 2012 (gedeeltelijk)

- a. Functioneren als loket voor natuur, milieu en duurzaamheid : Per telefoon en website informeren van inwoners, scholieren, bedrijven organisaties enz..
- b. Functioneren als energie-informatieloket over energiebesparende maatregelen en opwekken van energie (Midden en klein bedrijf (MKB) en inwoners). De meeste vragen gingen over de mogelijke subsidies op duurzaamheid, het energiezuiniger maken van de woning en technische vragen over wind- en zonne-energie.
- c. Beheren van het Lokaal Klimaatfonds: behandelen van subsidieaanvragen (ca. 100 per jaar over 2009-12);
- d. Opbouwen en onderhouden van een netwerk: Er zijn diverse samenwerkingsverbanden opgezet en er is een begin gemaakt met het structureel maken van participatie van bewoners aan hun directe openbare leefomgeving.
- e. Organiseren van projecten en campagnes: Over de jaren heen zijn georganiseerd : Energiemarkt, Mobiliteitsmarkt, Boomfeestdag en Nacht van de Nacht (jaarlijks terugkerend) en Jaar van de egel, Jaar van de zwaluw; Jaar van de vleermuis 'Duurzame Dates' ('Duurzame Dinsdag'), 'Winst uit je woning' en 'Groene Loper' festival;
- f. Organiseren van Natuur en Milieueducatieactiviteiten (NME-activiteiten): De bestaande diensten (lesaanbod) op het vlak van NME voor primair onderwijs zijn in de periode van 2008 tot 2012 sterk gemoderniseerd en uitgebreid en als zeer goed beoordeeld door de scholen. Vanaf maart 2012 wordt gewerkt aan een structurele inbedding van Duurzaamheid op VO-scholen.
- g. Uitvoeren van het Project Natuur en wijken: In de jaren zijn meerdere eenmalige acties uitgevoerd om met name alle bewoners te benaderen en bewust te maken van natuur in eigen polder.

In 2012 heeft het NMCH een bijdrage geleverd aan de oplossing van de ganzenproblematiek rondom Schiphol door als bemiddelaar op te treden tussen de boeren en Schiphol.

Dynamische omgeving biedt kansen

Het NMCH kent inmiddels een dynamische omgeving met vele duurzaamheidsinitiatieven op lokaal, regionaal en landelijk niveau. Deze bepalen het tempo waarin het NMCH moet opereren en biedt ook vele mogelijkheden tot samenwerking met diverse partijen. Een verkenning in het evaluatieonderzoek heeft daartoe een eerste logische ordening opgeleverd. In het evaluatieonderzoek is het belang onderstreept om voor samenhang en afstemming tussen initiatieven te zorgen.

Huisvesting

In 2009 is het NMCH gehuisvest in een voormalig onderkomen van de gemeente. Door middel van wat fysieke aanpassingen is de huisvesting duurzamer gemaakt.

In 2009 is nog uitgebreid gesproken over de plaats en functie van een toekomstig centrum. Ook in 2010 heeft hier nog een workshop over plaatsgevonden.

Verhuizen is wel belangrijk voor het bestuur maar de ambities van een centrum zoals beschreven in het Businessplan 2009-2014 passen qua investeringen niet meer in deze tijd. Gezien de wens naar een netwerkopzet wordt gezocht naar slimme combinaties van functies, gebruikers, partners en locaties.

Conclusies Evaluatie NMCH 2009-2012:

Na drie jaar NMCH is een nieuwe fase aangebroken en zullen er nieuwe keuzes gemaakt moeten en kunnen worden. Er is drie jaar hard gewerkt, er zijn vele activiteiten verricht.

Sinds de start van het NMCH in 2009 heeft het NMCH zich eerst met name gericht op professionalisering van de NME functie op scholen. De verduurzaming van het VO zit in de lift. Daarnaast is geëxperimenteerd met op welke wijze duurzame ontwikkeling bij bewoners het beste kan worden gefaciliteerd. Inmiddels is hiervoor het eerste project – Winst uit je Woning – gestart. Met de ervaringen die hierin zijn opgedaan, vindt nu ook hierin een professionaliseringsslag plaats. Met het faciliteren van bedrijven is tot nu toe minder gedaan.

De oorspronkelijke ambitie is nog steeds springlevend. Het hele scala aan activiteiten, doelgroepen en doelen was echter teveel om in drie jaar allemaal goed te kunnen bedienen en uit te voeren met de gekozen (beperkte) organisatie. Er is op vele fronten een start gemaakt die in een nieuwe periode uitgebouwd kan worden. Door een combinatie van te weinig focus in het businessplan, aansturing op afstand vanuit gemeente en het bestuur en de kleine organisatie van het NMCH, heeft het NMCH niet alle ambities kunnen waarmaken.

Het gemeentelijk subsidiebeleid is inmiddels geprofessionaliseerd en de optimalisering van de interne bedrijfsvoering van het NMCH is reeds in gang gezet.

Het bestuur werkt in overleg met de gemeente aan een nieuw businessplan van het NMCH eind 2012, waarin duidelijke doelstellingen en strategieën zijn opgenomen die samenhang geven aan de uit te voeren activiteiten. Zo kan het NMCH focus geven aan haar werkzaamheden en de juiste koers verder inzetten. Deze focus sluit aan bij de kaders die de gemeente in het programma Ruimte voor Duurzaamheid heeft vastgesteld.

Daarbij bestaat nadrukkelijk de behoefte om beter in te spelen op de doelgroepen bedrijven, bewoners (eigenaren en huurders) en instellingen en om verdere samenwerking tussen de partijen te realiseren. De verschillende doelgroepen vereisen daarbij een andere gedifferentieerde aanpak. De educatie is nu een goed ingewerkte operatie. Modernisering blijft wenselijk om enerzijds minder aanbod gedreven te werken en meer samen met het onderwijs en overige partijen te ontwikkelen en anderzijds de uitvoering minder tijdsintensief te maken.

Het is binnen de dynamische omgeving van Haarlemmermeer belangrijk dat het NMCH haar rol en positie herzielt en opnieuw gaat invullen binnen de bestaande ambities. In deze dynamische

omgeving is nadrukkelijk meer marketing & communicatie nodig is. Gezien ook de beperkte omvang van de organisatie hebben NMCH, partners en gemeente via een scenarioverkenning een voorkeur uitgesproken voor een NMCH dat toegroeit naar een nieuwe rol die minder op uitvoering is gericht.

NMCH 2.0: uitwerking van de nieuwe rol

Het NMCH 2.0 vervult voor alle doelgroepen: Scholen, Bewoners (Eigenaren & huurders), Bedrijven (groot en klein) en Instellingen een basis (educatieve) functie waarbij de duurzaamheid in de gemeente Haarlemmermeer wordt bevorderd door uitvoering te geven aan de volgende functies :

- vraag en aanbod aan elkaar verbinden
- bieden van wenkend handelingsperspectief

Aanbevelingen

- NMCH 2.0 algemeen
 - neem direct de nieuwe rol & basisfunctie aan;
 - werk een businessplan uit met de aangereikte elementen en suggesties;
 - maak een plan van nu naar toekomst: welke verandering is nodig binnen NMCH.
- 'Haarlemmermeer Platform' voor Bewoners & Huurders
 - sluit voor versnelling aan bij reeds bestaande platformen.
- NME
 - start projectmatig werken voor NME;
 - creëer een samenwerking met b.v. andere gemeenten voor tips en kosten besparing.
- Inrichting en organisatie
 - richt het NMCH bedrijfsmatiger in;
 - werk met bedrijfsmodel en bedrijfsplan;
 - een actief participerend bestuur;
 - richt overlegvorm in waarin gemeente en bestuur over strategische en tactische zaken spreken;
 - maak coördinatie afspraken over de overkoepelende regie over de verschillende duurzaamheidsinitiatieven waaronder Duurzaam bedrijf
 - de gemeente bewaakt subsidieverlening meer op hoofdlijn;
 - richt een innovatiecommissie op: betrek mensen met kennis.
- Succesvoorbeelden
 - gebruik alle bestaande successen om anderen te inspireren;
 - organiseer regelmatig 'ontdekkingen' rond duurzaam leven & werken.
- Nieuwe partners
 - Ga met de nieuwe plannen actief zoeken naar meer partners.

1. Inleiding

Het Natuur en Milieu Centrum Haarlemmermeer (NMCH) is in 2009 vanuit het toenmalige Natuur- en Milieueducatieprogramma van de Gemeente Haarlemmermeer opgericht door de Gemeente, de Rabobank Regio Schiphol, Schiphol Group en De Meerlanden. In 2010 sloot partner Ymere zich aan. Het NMCH streeft naar een maximaal leefbare en duurzame Haarlemmermeer.

Bovengenoemde partijen hebben in 2009 een samenwerkingsovereenkomst gesloten om het NMCH in ieder geval vier jaar te ondersteunen. Nu deze periode bijna verstreken is, hebben partijen de balans opgemaakt van vier jaar NMCH. Alle partijen hebben aangegeven nog steeds betrokken te zijn, de oorspronkelijke ambities nog steeds te delen en door te willen gaan met het NMCH. In een gezamenlijke evaluatie is kritisch gekeken naar de afgelopen vier jaar NMCH en zijn conclusies getrokken voor de toekomst van het NMCH kijkend vanuit het verleden en met oog voor de context van nieuwe ontwikkelingen in Haarlemmermeer.

2. Ontstaan NMCH

2.1. NME in Haarlemmermeer tot oprichting NMCH

Al ruim 35 jaar geleden is de basis voor het huidige natuur en milieu educatie (NME) programma gelegd door een werkgroep Milieuonderwijs met daarin vertegenwoordigers van de gemeente, van de onderwijsbegeleidingsdienst en leerkrachten. In 1975 is De Heimanshof ingericht als educatieve heemtuin. Beide initiatieven hebben geleid tot een breed aanbod voor het primair onderwijs in Haarlemmermeer.

Medio jaren '80 is er een samenwerkingsverband aangegaan met de regio Amstelland en Meerlanden op het gebied van kennisuitwisseling, beheer en distributiematerialen en communicatie naar de scholen (gezamenlijke website).

De uitvoering van NME voor het primair onderwijs werd tot 2005 gedaan onder verantwoordelijkheid van de afdeling onderwijs van de gemeente Haarlemmermeer. De uitvoering is daarna tot 2009 gelegd bij de Vereniging Vrienden van de Heimanshof. Begin 2009 is vervolgens de uitvoering van NME onder de verantwoordelijkheid van het NMCH gekomen. NME maakt nog steeds deel uit van de werkgroep Natuur- en Milieu-Educatie (NME) van de milieusamenwerking Amstelland-Meerlanden

2.2. Plan van aanpak Natuur en Milieu Centrum Haarlemmermeer

Het besef van het belang van duurzame ontwikkeling en klimaatbeleid en de daaruit voortvloeiende behoefte aan totstandkoming van een milieueducatiecomponent naast natuureducatie hebben eind 2006/begin 2007 geleid tot de evaluatie van natuur en milieu educatie (NME) in Haarlemmermeer. Op grond daarvan is de behoefte ontstaan om te komen tot een plan van aanpak betreffende uitbreiding en intensivering van NME en mogelijke realisatie van een ambitieus, professioneel, zelfstandig Natuur en Milieu Centrum Haarlemmermeer (NMCH).

In mei 2007 is een plan van aanpak in het college van burgemeester en wethouders vastgesteld; in juni 2007 is dit geaccordeerd in de gemeenteraad.

Het voornemen in dit plan van aanpak was de realisatie van een zelfstandig en onafhankelijk Natuur en Milieu Centrum Haarlemmermeer met een eigentijdse uitstraling en een hoog ambitieniveau. Toonzettend voor Nederland.

Ten aanzien van de huisvesting is in dit plan van aanpak opgenomen dat in de opstartfase het NMCH vooralsnog gehuisvest zal zijn in het voormalig pand van rayonbeheer aan de Wieger Bruinlaan op het terrein van de Heimanshof. In overleg met de beoogde samenwerkingspartners zal gezocht gaan worden naar een meer passend onderkomen dat recht doet aan het eigentijdse innovatieve en professionele karakter van het NMCH.

2.3. Oprichtingsbestuur NMCH

Op basis van het plan van aanpak is in 2008 een oprichtingsbestuur gevormd (met o.a. vertegenwoordigers van Schiphol, Meerlanden en Rabobank).

Voor deze opstartfase heeft de gemeente Haarlemmermeer €52.000 beschikbaar gesteld. Dit oprichtingsbestuur heeft in september 2008 het Businessplan 2009-2014 gepubliceerd.

2.4. Businessplan 2009-2014

In het businessplan zijn een missie en visie opgenomen, zijn de belangrijkste activiteiten aangegeven en vertaald in een werkplan voor 2009. Daarnaast zijn een meerjarenbegroting voor 2009-2014 opgenomen en een voorgestelde dekking.

Missie

Het NMC streeft naar een maximaal leefbare en duurzame Haarlemmermeer

Visie

- Het NMC is een gezaghebbend, ambitieus, modern en vernieuwend instituut in de Haarlemmermeer, gericht op de maatschappelijke verankering van duurzame ontwikkeling.
- Het NMC vervult daarbij zelf een voorbeeldfunctie en richt zich op (en werkt nauw samen met) inwoners van de gemeente, bedrijven, scholen, organisaties en (lokale) overheid.
- Andere partijen stimuleren en uitdagen om ambitieus en innovatief duurzaam te denken en duurzaam te handelen.
- Per thema technische kennis ontsluiten en/of te ontwikkelen.
- Voorlichting, bewustwording, ontwikkelen van draagvlak, natuur- en milieueducatie.
- Aanreiken van handelingsperspectieven.

Activiteiten

- PR en communicatie

Goede bereikbaarheid van het NMC (fysiek, per telefoon en per mail), een goed werkende aansprekende website, een duidelijke huisstijl, brochures en een regelmatig verschijnende nieuwsbrief.

- Opbouwen netwerk

Het opbouwen en daarna onderhouden van een breed netwerk binnen de Haarlemmermeer (maar ook binnen de regio en landelijk) is essentieel.

Waar nodig, inhoudelijk ondersteunen van locaties waar reeds wordt gedaan aan duurzaamheid, natuur en milieu educatie en voorlichting zoals de Heimanshof, de Olmenhorst, agrariërs (Het Vierde Gewas/Meerboeren) windenergieparken, kinderboerderijen, de Poldertuin, het Haarlemmermeerse bos, het Cradle to Cradle kantoor in Park 20/20 en de Buurderij

- Natuur en milieu educatie

Het natuur en milieu educatie zal worden uitgebreid richting Voortgezet Onderwijs en HBO. Vraaggericht met landelijk ontwikkeld educatief materiaal en speciaal voor de Haarlemmermeer op maat gemaakt of aangepast materiaal.

- Verzamelen, opbouwen en ontsluiten van kennis en expertise

In nauwe samenwerking met kenniscentra als Senternovem, ECN, universiteiten, MilieuCentraal, lokale en regionale organisaties en landelijke koepelorganisaties zal het NMC het portal worden voor iedereen binnen Haarlemmermeer die iets wil weten over natuur, milieu en duurzaamheid.

- Klimaatfonds

Beheer van het Lokaal Klimaatfonds beheren. Dit fonds wordt gevuld met bijdragen vanuit de gemeente en provincie (en zo mogelijk andere fondsen) en is bedoeld voor concrete

maatregelen op het gebied van energiebesparing en de opwekking van duurzame energie door inwoners, bedrijven en organisaties.

- Natuur en wijken

Op buurt en wijkniveau zullen door het NMC (gebruikmakend van de kennis van de polderecoloog) initiatieven worden ontplooid om de aanwezigheid, kwaliteit en beleving van natuur te versterken.

Begroting en dekking

	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Investerings: Werkplekken, pc's, telefonie, inrichting, installaties e.d.	40.000,-					
Exploitatie						
Huur pand	16.000,-	16.000,-	16.000,-	16.000,-		
Afschrijving en aflossing				191.000,-	191.000,-	191.000,-
loonkosten	235.000,-	325.000,-	330.000,-	510.000,-	520.000,-	530.000,-
kantoorkosten	10.000,-	10.000,-	10.000,-	25.000,-	25.000,-	25.000,-
Pr/publiciteit/ website	75.000,-	24.000,-	19.000,-	50.000,-	50.000,-	50.000,-
Reguliere activiteiten	79.000,-	80.000,-	80.000,-	80.000,-	80.000,-	80.000,-
Totaal	455.000,-	455.000,-	455.000,-	872.000,-	882.000,-	892.000,-

Bij de meerjarenbegroting is ingeschat dat in 2012 nieuwe huisvesting gerealiseerd zou zijn. Het Businessplan besteedt de nodige aandacht aan een toekomstige huisvesting in de vorm van een nieuw pand, waar duurzaamheid qua uitstraling, energie en watergebruik duidelijk zichtbaar zijn en waar allerlei activiteiten kunnen plaatsvinden.

Als dekking zijn opgenomen: subsidies van gemeente (€350.000 inclusief de reeds beschikbare gelden voor natuur en milieueducatie) en subsidies van derden: de andere "Founding Fathers" van het Natuur en Milieucentrum Haarlemmermeer: Schiphol, Rabobank en Meerlanden (totaal : €105.000).

Voor de meerkosten vanaf 2012 (nieuw pand, uitbreiding personeel en extra kantoorkosten moet dekking gezocht worden uit bijdragen van derden (nieuwe partners).

3. Realisatie Natuur en Milieucentrum Haarlemmermeer

Op basis van het businessplan 2009-2014 is in oktober 2008 in het college van B&W van Haarlemmermeer het besluit genomen tot realisering van het Natuur en Milieucentrum Haarlemmermeer. In november 2008 werd dit besluit door de gemeenteraad geaccordeerd. In eerste instantie is het NMCH van start gegaan vanuit een tijdelijk onderkomen en een beperkte staf (5 fte) in eigen dienst. Men streeft ernaar om binnen enkele jaren te kunnen groeien naar een spraakmakend nieuw pand inclusief de volledige gewenste omvang van de staf. In deze opbouwfase zou het NMCH zich moeten bewijzen door het organiseren van een scala aan activiteiten voor diverse doelgroepen en het opbouwen van een breed netwerk. Daarna zou het NMCH fondsen kunnen gaan werven voor de doorstart en de realisatie van een

definitief centrum. Tegen die tijd zou de staf worden uitgebreid tot de uiteindelijk gewenste omvang van zo'n 9 fte.

De Founding Fathers (gemeente Haarlemmermeer, Schiphol Group, De Meerlanden en Rabobank Regio Schiphol) tekenden in januari 2009 een samenwerkingsovereenkomst om het NMCH in ieder geval gedurende vier jaar te ondersteunen. De polderecoloog van de gemeente Haarlemmermeer werkt twee dagen per week vanuit het NMCH. Het zogenaamde gemeentelijk Klimaatfonds (in 2009 € 100.000,-) en eventuele subsidies aan de gemeente ten behoeve van derden vanuit de provincie m.b.t. klimaatbeleid worden door het NMCH administratief afgehandeld. De gemeente blijft echter budgethouder en uitgaven aan derden worden door de gemeente gedaan.

3.1. Prestatieafspraken

Het NMCH wordt bestuurd door het bestuur van de stichting, dat gevormd is door Founding Fathers Schiphol Group, De Meerlanden en Rabobank Regio Schiphol, waarbij in 2010 Ymere als partner zich aansloot. Het bestuur houdt toezicht op de directie van het NMCH.

Door het, in het kader van de subsidie, maken van jaarlijkse prestatieafspraken door de gemeente met de stichting, door het beoordelen van werkplannen en jaarverslagen en door gesprekken hierover ziet het college van B&W van Haarlemmermeer toe op een juiste besteding van de gemeentelijke gelden en de inhoudelijke koers van het NMCH.

Daarnaast zal de stichting jaarlijks een voortgangsrapportage opstellen ten behoeve van de Founding Fathers.

Prestaties

In het collegebesluit 'Realisatie Natuur en Milieu Centrum' zijn de volgende activiteiten opgenomen gebaseerd op het Businessplan van het NMC 2009-2014:

- Het NMCH wordt het portal voor natuur, milieu en duurzaamheid.
- Het NMCH wordt een energie-informatie-loket voor inwoners en MKB.
- Het NMCH zal een uitgebreid netwerk opbouwen en onderhouden.
- Het NMCH organiseert projecten en campagnes.
- Het NMCH voert natuur en milieu educatie uit.
- Het NMCH organiseert activiteiten op het gebied van natuurontwikkeling, natuurbeheer en wijken

Daarnaast is opgenomen dat het NMCH jaarlijks een werkplan, begroting en voortgangsrapportage opstelt, dat het NMCH het lokaal klimaatfonds beheert en dat de polderecoloog van de gemeente voor twee dagen per week voor het NMCH wordt ingezet.

Bij het gemeentelijk besluit tot subsidieverlening voor het jaar 2009 zijn deze prestaties enigszins aangepast en voorzien van een resultaatverplichting:

- a. Functioneren als loket voor natuur, milieu en duurzaamheid
- b. Functioneren als energie-informatieloket over energiebesparende maatregelen en opwekken van energie;
- c. Beheren van het Lokaal Klimaatfonds;
- d. Opbouwen en onderhouden van een netwerk;
- e. Organiseren van projecten en campagnes;
- f. Organiseren van Natuur en Milieueducatieactiviteiten (NME-activiteiten);
- g. Uitvoeren van het Project Natuur en wijken;
- h. Het inzetten van de polderecoloog;
- i. Opstellen van werkplan, begroting en voortgangsrapportage.

3.2. Geleverde prestaties in de jaren 2009, 2010, 2011 en 2012 (gedeeltelijk)

a. Functioneren als loket voor natuur, milieu en duurzaamheid

Per telefoon en website informeren van inwoners, scholieren, bedrijven, organisaties enz.

Resultaatverplichting:

- een actuele website en een geregistreerd aantal bezoekers van de site en aantal bellers.

Behaalde resultaten

Het NMCH heeft deze eis voornamelijk opgevat als een communicatiefunctie. Hiermee kon een goede invulling gegeven worden aan de loketfunctie.

De website is in gebruik sinds september 2009 en kan gezien worden als de ingangspoort tot het kenniscentrum. Het aantal unieke bezoekers is groeiend (2009 niet bekend, 2010 meer dan 6.000 en 2011 8.296. Er worden zes keer per jaar Nieuwsbrieven verzonden. Er zijn nu (oktober 2012) 1200 inschrijvingen, daarnaast bezoekers van facebook NMCH, zo'n 500 op een evenementendag en een hoop tweets.

In het jaar 2010 zijn ruim 1500 telefoontjes beantwoord, van scholen (o.a. over het NME programma), van particulieren en van bedrijven (veelal over duurzame energie en subsidie). Naar aanleiding van de binnengekomen vragen kon de website aangepast en uitgebreid met snelle doorklikmogelijkheden naar meer specialistische websites. Mede als gevolg hiervan werden de vragen in de loop van de tijd complexer.

De gemeente stuurde bewoners met een vraag over natuur, milieu of duurzaamheid naar het NMCH door.

b. Functioneren als energie-informatiewinkel over energiebesparende maatregelen en opwekken van energie

Per telefoon en website informeren van het Midden en klein bedrijf (MKB) en inwoners.

Resultaatverplichting:

- een geregistreerd aantal bezoekers van de site en aantal bellers.

Behaalde resultaten

Het NMCH verzorgde de communicatie, advisering, inschrijving en een groot deel van de afhandeling van de subsidieaanvragen voor de gemeente Haarlemmermeer.

In 2009: 450 bellers; in 2010: 1250 bezoekers met vragen over energiebesparing in de woning en duurzame energiesystemen. De meeste vragen gingen over de mogelijke subsidies op duurzaamheid, het energiezuiniger maken van de woning en technische vragen over wind- en zonne-energie.

In 2011: 2500 unieke bezoekers voor energie; 1100 beantwoorde vragen over mogelijke subsidies, energiebesparing en technische vragen over wind en zonne-energie.

Naar aanleiding van een vraag vanuit de wijkraad Hoofddorp-Oost is in 2010 gestart met de opzet van het project verduurzamen Hoofddorp-Oost.

c. Beheren van het Lokaal Klimaatfonds

Met de gemeente en provincie opstellen van subsidievoorwaarden; behandelen van subsidieaanvragen; voorstellen doen voor besteding van het budget aan de gemeente als budgethouder.

Resultaatverplichting:

- Met de gemeente en provincie zijn afspraken gemaakt over de subsidievoorwaarden en de aanlevering van gegevens.
- Persberichten over subsidiemogelijkheden zijn gestuurd naar kranten en huis-aan-huisbladen. Brochures zijn gemaakt en verspreid.

- De subsidieaanvragen zijn behandeld.
- Het subsidiebudget is besteed.

Nieuwe Resultaatverplichting sinds eind 2009:

- Tenminste 70.000 Wpiek duurzame energie is gerealiseerd.

Behaalde resultaten

In 2009 is een Energiemarkt gehouden om bewoners te informeren over de subsidieregeling duurzame energie (zonnepanelen en zonneboilers). 157 aanvragen zijn behandeld, 95 subsidies zijn verleend voor 63.623 Wattpiek.

In 2010 is in februari een 'Energiemarkt' in Nieuw Vennep georganiseerd waarbij installateurs van onder andere zonnepanelen en windturbines zich aan het publiek presenteerden. De bezoekers konden zich direct vrijblijvend voor de subsidie inschrijven. Deze dag was een groot succes getuige het 'vergeven' subsidiebedrag van ruim 200.000 euro.

In 2010 is uiteindelijk ruim 375.000 euro aan subsidies via het NMCH door de gemeente verleend. Hiermee zijn in 2010 in totaal 1026 zonnepanelen geplaatst en wordt in totaal 3.560.000 kWh aan schone elektriciteit opgewekt in Haarlemmermeer. Uitgaande van een gemiddelde van drie zonnepanelen per woning betekent dit dat iedere werkdag van het jaar tenminste één set zonnepanelen is geplaatst.

In 2011 zijn 99 subsidie inschrijvingen met € 270.000,- investeringspotentieel in zonnepanelen ontvangen. Uiteindelijk is € 190.000,- van de beschikbare subsidiepot € 222.000,- verleend. De rest kon door late intrekking van inschrijvingen niet benut worden. Deze onderbenutting houdt een belangrijk aandachtspunt voor de communicatie in en mogelijke verbeteringen hiervan.

d. Opbouwen en onderhouden van een netwerk

Instellen en ondersteunen van een Duurzaamheidsloge van bedrijven en organisaties.

Opstarten en ondersteunen van een Platform Duurzaam Haarlemmermeer als overleg tussen inwoners, wijkraden, bedrijven en organisaties. Afspraken maken over taakverdeling en /of samenwerking met gemeente.

Resultaatverplichting tot eind 2009:

- Duurzaamheidsloge is opgericht en heeft twee bijeenkomsten gehouden;
- Platform is opgericht en heeft twee bijeenkomsten gehouden;
- Vastgelegde taakverdeling tussen gemeente en NMCH.

In 2009 is deze resultaatverplichting als volgt aangepast:

Nieuwe Resultaatverplichting vanaf eind 2009:

- Twee bijeenkomsten met bedrijven en twee bijeenkomsten met bewoners/wijkraden zijn gehouden;

Behaalde resultaten

Er is aandacht geschonken aan en geworven voor leden/donateurs/vrijwilligers voor vrijwilligersorganisaties natuur, milieu en duurzaamheid;

De samenwerking met Meerboeren is uitgebouwd.

In 2009 is het Platform Duurzaam Haarlemmermeer opgericht en heeft twee bijeenkomsten gehouden.

Er zijn in de jaren 2009 t/m 2011 veel contacten geweest met wetenschappers, vertegenwoordigers van organisaties, ambtenaren van landelijke overheid, provincie en natuurlijk van de gemeente Haarlemmermeer.

Er zijn samenwerkingsverbanden met Park21 (planvorming), De Heimanshof, het Klimaatplatform Haarlemmermeer en diverse bewonersprojecten en er is een begin gemaakt

met het structureel maken van deze participatie van bewoners aan hun directe openbare leefomgeving.

Diverse presentaties gegeven door het NMCH op verzoek (GroenLinks, Crop accountantskantoor, MeerWind, Groei&Bloei, AquaRadius, wijkraad Nieuwe Brug).

Directie en /of diverse medewerkers waren aanwezig bij conferenties en ondernemersbijeenkomsten zoals Share, conferentie Bestaande bouw en energie, B2B dagen, Noord Holland Noord Duurzaam bij Urgenda, Masterclass 'Gelijkspanning' in Vijfhuizen . Het NMCH heeft haar medewerking verleend aan: Voorproeverij Plesmanhoek, Wijkfeest Hoofddorp- Oost, Streekmarkt MeerBoeren, Beursvloer Haarlemmermeer, Bomen planten Venneperhout (Trees for travel), opening groengas tankstation Lisserbroek, het Groenste idee, Open tuinendag Groei&Bloei.

Uit bovenstaande blijkt dat er de afgelopen jaren een veelheid aan contacten en bijeenkomsten hebben plaatsgevonden. Deze contacten behelzen zeer veel verschillende aspecten van duurzaamheid. Bekeken moet worden of deze inspanningen in de toekomst meer gericht kunnen worden.

e. Organiseren van projecten en campagnes

Het opzetten van projecten en campagnes die aansluiten bij lokale, regionale of landelijke initiatieven; tweemaandelijks nieuwsbrief uitgeven over activiteiten van NMCH en derden.

Resultatenverplichting:

- Duurzame straat campagne;
- Week van de vooruitgang;
- Klimaatbeleid & voortgezet onderwijs;
- Nacht van de nacht;
- Besparingsdag MKB;
- Zes nieuwsbrieven uitgegeven.

Nieuwe resultaatverplichting sinds eind 2009:

- Bijeenkomst leerlingen VO met raad over klimaat

Behaalde resultaten

Vanwege speerpunten vanuit de gemeente is zowel in 2009 als 2010, gekoppeld aan de Europese mobiliteitsweek, een keur aan activiteiten georganiseerd in Haarlemmermeer. Onder andere op scholen ('Groene Voetstappen'), voor bewoners ('Mobiliteitsmarkt') en in voorjaar 2010 voor bedrijven (mini conferentie 'Groen Rijden'). Onderstaand overzicht bevat de belangrijkste evenementen per jaar gerubriceerd:

2009	'Energiemarkt' en 'Mobiliteitsmarkt', 'Boomfeestdag', 'Nacht vd Nacht' Jaar van de egel
2010	'Energiemarkt' en 'Mobiliteitsmarkt', stand duurzaamheid op B2B-dagen in Expo, 'Boomfeestdag', 'Nacht v.d. nacht', Jaar van de zwaluw.
2011	'Energiemarkt', aanwezig op een streekmarkt en wijkmarkt, 'Boomfeestdag' en 'Nacht van de Nacht', 'Duurzame Dates' ('Duurzame Dinsdag'). Jaar van de vleermuis
2012	Groene Loper festival, combinatie van energiemarkt, mobiliteitsmarkt, streekmarkt, duurzaamheidsmarkt.

Een aantal evenementen die als resultaatverplichting waren opgenomen zijn eenmalig georganiseerd zoals de duurzame straatcampagne: klimaatstraatfeest in 2010, de Week van de Vooruitgang (omgedoopt in Europese Mobiliteitsweek) in 2010, de Duurzaamheidscafé voortgezet onderwijs (als invulling van Klimaatbeleid & voortgezet onderwijs in 2011).

Een aantal activiteiten hebben niet plaatsgevonden; de besparingsdag MKB en de bijeenkomst leerlingen VO met raad over klimaat.

Een aantal nieuwe activiteiten zijn gestart o.a. op basis vanuit een initiatief van de wijkraad Hoofddorp-oost ondersteund door de gemeente: "Winst uit je woning" en eigen initiatief samen met de Wereldwinkel Haarlemmermeer: "de Groene loper".

Bovenstaande evenementen, in combinatie met de website, de nieuwsbrieven en de vele direct beantwoorde vragen, hebben duurzaamheid onder de aandacht gebracht bij de bewoners en bedrijven van Haarlemmermeer.

f. Organiseren van Natuur- en Milieueducatieactiviteiten

- Opzetten van activiteiten en projecten binnen en buiten de Heimanshof in samenwerking met het basis- en voortgezet onderwijs.
- Ontwikkelen en actief uitbouwen van een netwerk van leerkrachten, directeuren, besturen en gemeente binnen het Haarlemmermeerse basisonderwijs en voortgezet onderwijs.
- Informatie verzamelen voor onderwijssites over natuur, milieu en duurzaamheid voor werkstukken en spreekbeurten.
- Actief ouders benaderen via schoolkrant of eigen brochures.

Resultaatverplichtingen:

- Minimaal 650 uren zijn gegeven aan 7000 leerlingen van 250 klassen voor groep 1 tot en met 8 in de heemtuin en op het Kassencomplex.
- Voor minimaal 4000 leerlingen zijn activiteiten georganiseerd op kinderboerderijen, zijn puzzeltochten, zwerfvuilacties met de Meerlanden gehouden of is een bezoek gebracht aan de waterzuiveringsinstallaties van het Waterschap.
- Aan 6000 leerlingen op scholen in de Haarlemmermeer zijn leskisten en lespakketten aangeboden vanuit het regionaal samenwerkingsverband natuur- en milieueducatie.
- Gehouden zijn de warme truiendag, de boomfeestdag 2009 en de Energy survival 2009.
- Minimaal drie contactmomenten om het netwerk op te bouwen.
- De onderwijssite is actueel.

Nieuwe resultaatverplichting sinds eind 2009

- Materialen over energie en klimaat voor primair onderwijs (PO) en voortgezet onderwijs (VO) zijn/worden ontwikkeld in samenwerking met regio Amstel & Meerlanden.
- Cursus natuurouders is gehouden.

Vanaf 2009 heeft binnen het Natuur- en milieueducatie ('NME') voor het primair onderwijs (PO) een grote kwaliteit- en kwantiteitsslag plaats gevonden. In de periode 2009-2012 is het gehele NME aanbod van vóór 2009 gedigitaliseerd en gemoderniseerd. Door initiatief en coördinatie van het NMCH in de periode 2009-2012 is het NME aanbod van de kinderboerderijen vergroot. Naast de kinderboerderijen in Hoofddorp en Nieuw-Vennep ontvangen de kinderboerderijen in Zwanenburg en Badhoevedorp nu ook leerlingen van het PO.

Er zijn verschillende duurzaamheidsprojecten georganiseerd zoals de 'boomfeestdag', 'droge voeten', 'boerderijeducatie', 'Energie Survival', 'Warme truiendag', 'Energieke scholen' en de plaatsing van zonnepanelen op de scholen. Ook is er een constante kwaliteitscontrole op het leskisten aanbod. Duurzame leskisten zoals , Energie `Natuurlijk duurzaam`, 'Natuurlijk Energie' en `het raadsel van Rio` zijn aan het aanbod toegevoegd.

Voor externe partijen, zoals het Hoogheemraadschap Rijnland en afvalverwerkingsbedrijf De Meerlanden, heeft het NMCH een coördinerende rol voor de door deze organisaties aangeboden 'water-, en afvallessen'. In Haarlemmermeer is een stijgende interesse van scholen om het onderwerp voedsel meer aandacht te geven. Mede daardoor is de vraag naar schooltuintjes toegenomen van 14 in 2008 tot 18 in 2012.

De bestaande diensten op het vlak van NME zijn in de periode van 2008 tot 2012 sterk gemoderniseerd en uitgebreid. Het aantal NME contacturen is met 1000 uur toegenomen in de

afgelopen 4 jaar, waarbij deze uren als 'zeer goed' worden beoordeeld door de scholen. Het NME aanbod wordt zoveel mogelijk samen met de scholen ontwikkeld en naar de scholen toegebracht door in de directe omgeving activiteiten te organiseren.

Het onderwerp duurzaamheid binnen het voortgezet onderwijs (VO) stond tot 1 juni 2011 nauwelijks op de kaart. In de periode van 1 juni-eind september 2011 heeft het NMCH een 'duurzaamheidsscan' uitgevoerd bij alle scholen (7 stuks). Met deze scan heeft het NMCH inzicht gekregen in de wensen en ambities van de scholen. In het schooljaar 2011/12 is gewerkt aan de ambitie om duurzaamheid te integreren in het VO-onderwijs door vanaf september bestaande projecten ('Rank a School', 'Klimaat dieet' en het 'Lagerhuis') aan de school aan te passen en is geëxperimenteerd met nieuwe samenwerkingsvormen zoals VO leerlingen die als energieambassadeurs die de wijk in gaan om bewoners tips te geven over hun energie verbruik. Een en ander in het kader van het project 'Opgroeien met Duurzaamheid' van het programma Ruimte voor Duurzaamheid van de gemeente Haarlemmermeer; inspelend op de behoefte van de Vo scholen als het gaat om integreren van duurzaamheid in het onderwijspakket van scholen.

Vanaf maart 2012 is gewerkt aan een structurele inbedding van Duurzaamheid op VO-scholen. Zo wordt bijvoorbeeld geholpen om een duurzaam profiel op het KSH te ontwikkelen, het Hoofdvaart College wordt ondersteund om een duurzaam curriculum te creëren. Op het Kaj Munk wordt invulling gegeven binnen het onderwijs aan Onderzoek en Ontwerpen op het Technasium, waarin de samenwerking met bedrijven en instellingen tot stand komen vanuit het thema duurzaamheid en biodiversiteit.

De ondersteuning van het Haarlemmermeerlyceum heeft geresulteerd in een duurzaam beleidsplan en een jaarlijks terugkerende Milieu Project week geënt op vakintegratie. Op dit moment wordt op het Herbert Vissers College te Nieuw-Vennep onderzocht of het mogelijk is om de individuele initiatieven van diverse docenten te verankeren vanuit het beleid van het management.

Duurzaam gedrag wordt op de VO-scholen maar ook bij de leerlingen thuis gestimuleerd door jongeren actief te betrekken bij energiegebruik e.a. Hiervoor is het project: 'Plug your Crib' opgezet. Dit project wordt binnen de campagne 10:10 (de landelijke dag van de duurzaamheid) uitgevoerd op het PO en het VO. Daarnaast wordt het onderwijs structureel aan het bedrijfsleven gekoppeld d.m.v. interessante vraagstellingen (regioleren) en cross-overs. Ook primair onderwijs, voortgezet onderwijs en beroepsonderwijs worden aan elkaar gekoppeld en wordt onderwijs met onderwijs gemaakt.

g. Uitvoeren van het Project Natuur en wijken

Buurtbewoners betrekken bij natuurvriendelijk beheer; oprichten en ondersteunen groenbeheerwerkgroepen in samenwerking met de polderecoloog, wooncorporatie en dorps- en wijkraden.

Resultaatverplichtingen tot eind 2009

- Advies over minimaal twee projecten van derden (wooncorporatie, dorps- en wijkraden, Schiphol, Rijnland enz.).
- Buurtbewoners hebben minimaal twee groenbeheerwerkgroepen opgericht.
- Minimaal één communicatieactiviteit over aanwezige natuurwaarden en flora en fauna (brochures, rondleidingen, schoolbezoeken enz.).
- Minimaal één activiteit is gestart op het gebied van groenontwikkeling en groenbeheer in overleg en in samenwerking met dorps- en wijkraden, het parkmanagement van bedrijventerreinen, woningbouwvereniging en Heimanshof.
- Minimaal één project is gestart om inwoners te betrekken bij natuur en milieu.

Resultaatverplichtingen vanaf eind 2009

- Basis groencursus is gegeven
- (Kader)cursus natuur/poldergids is gestart, een inventarisatie van zwaluwen is gehouden met bewoners.

Behaalde resultaten

In 2009, 2010 en 2011 zijn meerdere eenmalige acties uitgevoerd om met name alle bewoners te benaderen en bewust te maken van natuur in eigen polder. Lange-termijnacties zijn uitgezet om groepen mensen te activeren en op te leiden zodat zij in de toekomst autonoom de activiteiten kunnen blijven uitvoeren (IVN werkgroepen).

Enkele eenmalige acties zijn onder andere:

- Jaarlijkse inventarisatie acties voor egels, zwaluwen, vleermuizen via website en brochures.
- Brochure voor bewoners over “natuur in en om het huis.”
- Excursies o.a. orchideeën en landschappen Haarlemmermeer.
- Begeleiding groenprojecten wijkraden, bijv. Floriande en onderhoudsprojecten.
- Begeleiding bij opzetten natuurpad rondom IJwegeschool.

Enkele doorlopende acties zijn:

- Begeleiding De Heimanshof en projecten via hen, zoals o.a. Houtwijkerveld.
- Jaarlijkse cursussen over natuur: determineren van planten, hoe komen plant en dier de winter door, levensgemeenschappen.
- Vleermuizencursus en excursies.
- Ondersteuning Fruittuinen, Marsveld

In 2012 heeft het NMCH een bijdrage geleverd aan de oplossing van de ganzenproblematiek rondom Schiphol door als bemiddelaar op te treden tussen de boeren en Schiphol.

h. Het inzetten van de polderecoloog

Polderecoloog faciliteren voor 2 dagen per week; overleggen en meetbare afspraken maken over hoe de taken van de polderecoloog effectiever en efficiënter worden gedaan.

Resultaatverplichting tot eind 2009: afspraken over de inzet van de polderecoloog. Meetbare afspraken over een effectievere en efficiëntere werkwijze van de polderecoloog.

Resultaatverplichting sinds eind 2009:

- Opbouw en uitbouw netwerk organisaties groen en natuur.
- Beschikbaar stellen van kennis (natuur) voor bewoners en organisaties.
- Advies aan NMCH over opbouwfuncties en taken NMCH.
- Verdere ontwikkeling van bewonersprojecten.
- Ontwikkeling modelmatige aanpak project Natuur en Wijken.
- Overleg met dorps- en wijkraden over het vergroten van betrokkenheid en actieve deelname van burgers bij groen en natuur in de buurt.
- Ondersteuning bij natuurgerichte projecten/NME met het VO.
- Mede uitvoering bij kadercursus poldergids/natuurgids.
- Afstemming activiteiten NMCH met gemeentelijk beleid.
- Inzet van polderecoloog is functioneel en organisatorisch afgestemd met de gemeente.

De polderecoloog is de afgelopen jaren ingezet voor twee dagen in de week bij de onder g. en h. genoemde taken en acties.

I. Opstellen van werkplan, begroting en voortgangsrapportage

Opstellen en indienen van een werkplan en begroting 2010 en een voortgangsrapportage voor de oprichters van het NMCH.

Resultaten: werkplan en begroting 2010 zijn vóór 1 mei 2009 ingediend. De voortgangsrapportage 2009 is ingediend vóór 1 mei 2010.

4. Bijzondere projecten

Hoofddorp Oost

Op initiatief van de wijkraad Hoofddorp-Oost heeft het NMCH in 2011 een campagne gestart waarbij brandveiligheid en energiebesparing centraal staan. Doel was te komen tot een kant-en-klaar aanbod waarmee de bewoners van de wijk hun woning energiezuinig en brandveiliger kunnen maken. Voor dit project is subsidie verkregen Agentschap.nl (€35.000) en de gemeente Haarlemmermeer (€62.000). De overige kosten (€55.000) zijn uit de exploitatie van het NMCH gedekt.

Deze campagne is uiteindelijk het promotieconcept "Winst uit je Woning" geworden met een eigen website met tips en aanmeldmogelijkheid. In deze wijk staan 450 woningen binnen de doelgroep (ouder dan 1975). Na een reeks van 12 communicatieacties in de wijk is het project bij vrijwel alle bewoners bekend geraakt met als resultaat dat 126 bewoners een quickscan hebben afgenomen. Deze bewoners zijn allen geïnformeerd over de kansen van energiebesparing in hun woning. In vervolg op de 126 quickscans zijn in totaal 29 opdrachten verleend.

Op basis van de ervaringen in Hoofddorp Oost is het promotieconcept zodanig aangepast om een grotere doelgroep aan te kunnen spreken, tegen lagere kosten. Half november worden via drie supermarkten in één week ongeveer 60.000 bewoners bereikt met een concrete aanbieding voor zonnepanelen en een gratis isolatieadvies. Het gehele promotieconcept van 'Winst uit je Woning' (communicatiemiddelen, site, ervaringen, en meer) wordt vanuit het NMCH actief aangeboden aan andere gemeenten rondom Haarlemmermeer.

Opgroeien met duurzaamheid/ Duurzame Energie voor Voortgezet Onderwijs

Dit project heeft als doel scholen te voorzien van zonnepanelen, een windturbine en educatief materiaal.

Voor de installatie van PV panelen op vijf scholengemeenschappen voortgezet onderwijs en de ROC een gemeentelijke bijdrage van €120.000. De scholen ontvangen via het NMCH ook meetinstrumenten en software, zodat leerlingen zelf onderzoek kunnen doen en de resultaten kunnen monitoren, uitwisselen en presenteren. Het project is gestart in 2011 en zal in 2012 worden afgerond.

Ruimte voor duurzaamheid Haarlemmermeer

Eind 2011 is voor "Ruimte voor duurzaamheid Haarlemmermeer" een subsidie door het Agentschap.nl namens het ministerie van ELI toegekend. Het bedrag van deze subsidie is ten hoogste vastgesteld op €200.000.

Het (NME-)arrangement Ruimte voor Duurzaamheid Haarlemmermeer heeft als uiteindelijk doel een model/opzet te bieden voor een toekomstgerichte en toekomstbestendige organisatie/werkwijze gericht op duurzaamheid met een optimale inzet daarbij van het sociaal instrumentarium. Dus niet het NME-centrum met een gebouw op een plek, maar een netwerkorganisatie voor duurzame ontwikkeling.

Het arrangement bestaat uit vijf onderdelen die onderling verbonden zijn en bijdragen aan duurzaamheid in de polder en een proeftuin vormen voor een netwerkorganisatie. Deze onderdelen zijn ontwikkeld op verzoek van en in samenwerking met verschillende partijen, zoals wijkraden, scholen, agrarische vereniging, bedrijven en gemeente.

Het gaat om:

1. Opgroeien met Duurzaamheid , duurzame technieken in het onderwijs ;
2. Duurzame Wijk, verduurzamen van bestaande wijken (Hoofddorp-Oost);
- 3 Duurzaam Ondernemen; transitie met agrariërs naar duurzaam en multifunctioneel ondernemen;
4. Opzet van een voorbeeldcentrum/organisatie voor duurzaamheid.
5. Advies, evaluatie en presentaties

5. Veranderende omgeving

Sinds de oprichting van het NMCH in 2009 is er veel dynamiek ontstaan in de omgeving en veel meer aandacht voor duurzaamheid. Het college van B&W heeft haar ambities verwoord in het programma Ruimte voor Duurzaamheid. Vanuit het bedrijfsleven is er veel meer bewustwording dat aandacht voor duurzaamheid ook economische perspectieven heeft.

Er zijn met name vele nieuwe duurzaamheidsinitiatieven voor specifieke doelgroepen in Haarlemmermeer en de regio bijgekomen die het NMCH raken en/of die perspectief bieden voor samenwerking. Deze worden hieronder kort toegelicht. In bijlage 1 zijn deze verder uitgewerkt.

Binnen Haarlemmermeer:

- **Incubator:** een startend gemeentelijk initiatief voor een vliegwiel en broedplaats met vaste locatie voor jonge duurzame ondernemers, waarin zij worden gecoacht en ondersteund met kennis en kunde bij het starten en financieren van hun onderneming. Een groep oprichtende partijen zal de incubator gaan dragen op basis van lidmaatschap;
- **Duurzaam Bedrijf:**
Het Duurzaam Bedrijf moet (op korte termijn) vormgeven aan de volgende uitgangspunten:
 - Het Duurzaam Bedrijf stimuleert en ondersteunt door (financiële) participatie in duurzame projecten. Bedrijven gaan, samen met inwoners, zelf aan de slag.
 - Eerst wordt ingezet op de bestaande woningvoorraad en nieuwbouw en daarna op andere projecten.
 - Het Duurzaam Bedrijf brengt partijen *bij* elkaar.
 - Ook het Duurzaam Bedrijf is duurzaam, blijvend actueel en financieel gezond.Het Duurzaam Bedrijf moet er voor gaan zorgen dat duurzame energieproducten of -diensten gekoppeld worden aan investeerders en productafnemers (consumenten) zodat ze geïntroduceerd kunnen worden in de markt.
- **Ontwikkefunctie landbouw/Meerboeren** is een nog bij een platform onder te brengen initiatief van agrariërs voor het versterken van de agrarische sector met nieuwe inkomstenbronnen vanuit functieverbreiding;
- **Stichting Bouwland:** een netwerk van duurzaamheidspioniers, koplopers en vrijdenkers om Haarlemmermeer en daarbuiten te ontwikkelen als 'duurzame proeftuin';
- **SHARE:** een evenement over duurzaamheid voor de vastgoedsector in Haarlemmermeer;
- **Bedrijven** nemen daarnaast ook steeds meer verantwoordelijkheid op zich voor het invoeren van duurzamere oplossingen. Bijv. Beukenhorst duurzaam bedrijventerrein en Park 20|20

Regionaal:

- **Green Metropole:** een centrum voor schone technologie voor duurzame producten, broedplaats en innovatielab en nieuwe Business Development (scouting, screening), een initiatief van de Vrije Universiteit, Universiteit van Amsterdam , Amsterdamse Innovatie motor, Syntens en New energy docks. Gemeente Haarlemmermeer neemt hier ook aan deel;

- The Grounds: gericht op een “biobased Economy”: een broedplaats voor duurzame ondernemers, waarin zij worden gecoacht en ondersteund met kennis, kunde, fondsen en financiering bij het opzetten van ondernemingen.

6. Huisvesting NMCH

Het Businessplan 2009-2014 gaat uitgebreid in op de (toekomstige) huisvesting van het NMCH: een cradle to cradle ontworpen gebouw met state of the art technieken toegepast (zonnepanelen, zonneboiler, Turby-windmolen en/of Energy-Ball, warmte-koude opslag).

In een aantrekkelijke omgeving op een goed bereikbare locatie.

In het Businessplan staat ook aangegeven dat in de toekomst toenadering zal worden gezocht met organisaties met raakvlakken met het NMCH en daar ook hun expositie- dan wel kantoorruimte willen hebben.

In 2009 is het NMCH gehuisvest in een voormalig onderkomen van de gemeente. Door middel van wat fysieke aanpassingen (in 2009 afstellen thermostaat, uitzetten van overbodige apparatuur en aanschaf van energiezuinige apparatuur en in 2010 plaatsing van 24 zonnepanelen en toepassing van een ‘Plugwise’ systeem) is de huisvesting duurzamer gemaakt.

In 2009 is nog uitgebreid gesproken over de plaats en functie van een toekomstig centrum. Ook in 2010 heeft hier nog een workshop over plaatsgevonden.

Verhuizen is wel belangrijk voor het bestuur maar de ambities van het Businessplan 2009-2014 passen niet meer in deze tijd.

Gezien de wens naar een netwerkopzet is in het arrangement “Ruimte voor duurzaamheid Haarlemmermeer” verwezen naar slimme combinaties van functies, gebruikers, partners en locaties. Zo zijn er contacten met bestaande en potentiële “Knooppunten voor Duurzaamheid”. Met de partners van NMCH zal de haalbaarheid van een duurzaamheidsloket op een andere locatie onderzocht worden.

7. Sturing

Het NMCH wordt bestuurd door het bestuur van de stichting, dat gevormd is uit vertegenwoordigers van de Rabobank regio Schiphol, Schiphol, Meerlanden en, sinds 2010, Ymere. Het bestuur houdt toezicht op de directie van het NMCH.

De subsidie van de gemeente Haarlemmermeer wordt verleend op basis van jaarlijkse afspraken over de prestaties die het NMCH daarvoor zal leveren en op de toetsing van het nakomen van deze afspraken. In de praktijk werkt deze dubbele besturing niet optimaal. De gemeente stuurt op de uitvoering van activiteiten en het bestuur op het algemeen Business Plan. Het bestuur staat op afstand.

Tussen 2009 en 2012 is via een aparte evaluatie van alle gesubsidieerde instellingen in Haarlemmermeer (waaronder het NMCH), geconstateerd dat het instrumentarium van de gemeente te kort schoot in het voorwaarden scheppen en toezicht houden (B&W-besluit 1 december 2009). Inmiddels is er een nieuw gemeentelijk instrumentarium voor een effectievere sturing van gesubsidieerde instellingen ingevoerd en toegepast op het NMCH vanaf 2012.

Hierbij is er onder andere een jaarlijks terugkerende risicoanalyse en accountant controleprotocol. Tevens is er binnen de gemeente nu sprake van een account team NMCH.

Er moet een goede vorm van Governance gevonden worden waarin de gemeente en de partners gezamenlijk het NMCH aansturen. Het elkaar aanspreken op rol, doelen en uitvoering is daarbij noodzakelijk.

NMCH intern

De interne sturing van het NMCH geschiedde op inspanningen en activiteiten en veel minder op doelstellingen en resultaat. De (jaar)rapportages laten deze ontwikkelingen zien. Het business plan 2009-2014 en de daaruit afgeleide prestatieafspraken zijn zeer breed opgezet en in de afgelopen jaren zijn hier alleen nog maar activiteiten bijgekomen. Een nadere prioritering van het grote aantal activiteiten was en is wenselijk.

De beschikbare capaciteit (2012: 5 reguliere parttime medewerkers, inclusief een directeur en secretariële ondersteuning¹) moest verdeeld worden over de veelvoud van taken. Zowel de aansturing, het opzetten en uitvoeren van projecten alsmede het uitvoeren van uitvoerende taken. De activiteiten zijn enorm uitgebreid en zeer divers.

De keuze om de uitvoering van grote projecten (winst uit je woning) in eigen hand te houden betekende nog eens extra arbeidsintensiviteit.

Er moet meer focus en heldere afspraken komen over welke activiteiten wel en niet gedaan moeten en kunnen worden en er is een stevigere interne organisatie nodig met:

- Meer kruisbestuiving tussen de diverse vakgebieden en een betere planning & controle;
- Een meer marketing gerichte benadering en bijbehorende communicatie/profilering die goed inspeelt op de lokale, regionale en landelijke dynamiek.

De nieuwe directeur die sinds mei 2012 is geïnstalleerd heeft al verbeteringen doorgevoerd op het terrein van bedrijfsvoering zoals onder andere voor projectinzichten als (financiële) rapportages. Het doel is om de bedrijfsvoering in 2012 op orde te hebben.

¹ Daarnaast 3 flexmedewerkers ten behoeve van uitvoering lessen Primair Onderwijs en door eenmalige projectsubsidies kon in 2012 een extra parttime kracht worden ingezet voor Voortgezet Onderwijs.

8. Financieel overzicht 2009-2012

NMCH	Overzicht 2009 - 2012	Activiteiten			
		2009	2010	2011	2012
FTE ontwikkeling	Kleine (eigen) organisatie	FTE	FTE	FTE	FTE
	Directeur	1	1	1	0,8
	Projectleider primair Onderwijs	0,83	0,83	0,83	0,83
	Projectleider Communicatie en communitybuilding	0,78	half 2010 0,89	0,89	0,89
	Projectleider Duurzame Energie.		0,89	0,89	0,89
	Projectleider Voortgezet Onderwijs			half 2011 0,67	0,67
	Administratieve Ondersteuning	0,83	0,83	0,83	0,83
	totaal FTE	3,44	4,44	4,44	4,91
Financien					
Inkomsten	In duizenden Grote Lijnen				
Gemeente	104	350	350	350	348
Schiphol		35	35	35	35
Rabo		15	15	15	15
Rabo	projecten	20	20	20	20
Ymere			25	25	25
Meerlanden		35	35	35	35
Agentschap.nl*				100	100
Gemeente *	Speciaal project energie / zonnepanelen		120		
Gemeente *	Energiecampagne Hoofddorp-Oost			62	
Totaal		455	600	642	578
* betreft voornamelijk out of pocket kosten, en voor groot deel uitgegeven in 2012					
Kosten					
Personeel	kosten	155	320	390	
Huisvesting & afschrijving	kantoor	22	25	30	
organisatie		72	60	84	
activiteitskosten		104	80	102	
Totaal		353	485	606	

9. Conclusies Evaluatie NMCH 2009-2012

Na drie jaar NMCH is een nieuwe fase aangebroken en zullen er nieuwe keuzes gemaakt moeten en kunnen worden. Er is drie jaar hard gewerkt, er zijn vele activiteiten verricht.

Sinds de start van het NMCH in 2009 heeft het NMCH zich eerst met name gericht op professionalisering van de NME functie op scholen. De verduurzaming van het VO zit in de lift.

Daarnaast is geëxperimenteerd met op welke wijze duurzame ontwikkeling bij bewoners het beste kan worden gefaciliteerd. Inmiddels is hiervoor het eerste project – Winst uit je Woning – gestart. Met de ervaringen die hierin zijn opgedaan, vindt nu ook hierin een professionaliseringsslag plaats. Met het faciliteren van bedrijven is tot nu toe minder gedaan.

De oorspronkelijke ambitie is nog steeds springlevend. Het hele scala aan activiteiten, doelgroepen en doelen was echter teveel om in drie jaar allemaal goed te kunnen bedienen en uit te voeren met de gekozen (beperkte) organisatie. Er is op vele fronten een start gemaakt die in een nieuwe periode uitgebouwd kan worden. Door een combinatie van te weinig focus in het businessplan, aansturing op afstand vanuit gemeente en het bestuur en de kleine organisatie van het NMCH, heeft het NMCH niet alle ambities kunnen waarmaken.

Het gemeentelijk subsidiebeleid is inmiddels geprofessionaliseerd en de optimalisering van de interne bedrijfsvoering van het NMCH is reeds in gang gezet.

Het bestuur werkt in overleg met de gemeente aan een nieuw businessplan van het NMCH eind 2012, waarin duidelijke doelstellingen en strategieën zijn opgenomen die samenhang geven aan de uit te voeren activiteiten. Zo kan het NMCH focus geven aan haar werkzaamheden en de juiste koers verder inzetten. Deze focus sluit aan bij de kaders die de gemeente in het programma Ruimte voor Duurzaamheid heeft vastgesteld.

Daarbij bestaat nadrukkelijk de behoefte om beter in te spelen op de doelgroepen bedrijven, bewoners (eigenaren en huurders) en instellingen en om verdere samenwerking tussen de partijen te realiseren. De verschillende doelgroepen vereisen daarbij een andere gedifferentieerde aanpak. De educatie is nu een goed ingewerkte operatie. Vernieuwing blijft wenselijk om enerzijds meer in samenwerking met het onderwijs en overige partijen te ontwikkelen en anderzijds de uitvoering minder tijdsintensief te maken.

Er is een dynamische omgeving met vele initiatieven op lokaal, regionaal en landelijk niveau die het tempo bepalen en die mogelijkheden bieden tot samenwerking met diverse partijen. Daarbij wordt door betrokkenen bij de evaluatie een groot potentieel gezien:

- “Als het ergens (in Nederland) haalbaar is om een voorbeeld rol te creëren voor een duurzaam leven en werken is het in Haarlemmermeer”;
- Als we in deze regio, met zeer veel initiatieven, goed weten te coördineren en open communiceren kan er veel resultaat behaald worden;
- De ambitie is groot en groots en ook overzichtelijk in deze regio;
- Het gehalte ‘ondernemende mensen & bedrijven’ is erg groot en dus zijn de condities optimaal;
- Haarlemmermeer is te positioneren als een ‘regio’ die als laboratorium kan dienen voor andere regio’s.

Het is dus belangrijk dat het NMCH haar rol en positie herziet en opnieuw gaat invullen binnen de bestaande ambities. In deze dynamische omgeving is nadrukkelijk meer marketing & communicatie nodig. Gezien ook de beperkte omvang van de organisatie hebben NMCH, partners en gemeente via een scenarioverkenning een voorkeur uitgesproken voor een NMCH dat toegroeit naar een nieuwe rol die minder op uitvoering is gericht.

10. NMCH 2.0: uitwerking van de nieuwe rol

Het laatste onderdeel van het evaluatieproces was om gezamenlijk als evaluatiepartijen de nieuwe rol van NMCH 2.0 in hoofdlijnen uit te werken, waarop in het gemeentelijk Programma van Eisen voor 2013 en het nieuwe Businessplan van de NMCH kan worden voortgeborduurd. Op grond van de in dit rapport beschreven analyse van het NMCH over de afgelopen periode en de gewenste rol en positie binnen het krachtenveld van de duurzaamheid komen NMCH, de partners en de gemeente gezamenlijk tot de volgende aanbevelingen voor de taakopvatting van het NMCH 2.0.²

NMCH als basisfunctie: ‘Logische educatieve schakel’ in het veld van Duurzaam Haarlemmermeer.

Het NMCH 2.0 vervult voor alle doelgroepen: Scholen, Bewoners (Eigenaren & huurders), Bedrijven (groot en klein) en Instellingen een basis (educatieve) functie waarbij de duurzaamheid in de gemeente Haarlemmermeer wordt bevorderd door uitvoering te geven aan de volgende functies :

- vraag en aanbod aan elkaar verbinden

² In dit hoofdstuk is een samenvatting van de exercitie over de nieuwe rol en de daaruit voortvloeiende aanbevelingen opgenomen Bijlage 2, 3 en 4 geven een volledig overzicht hiervan.

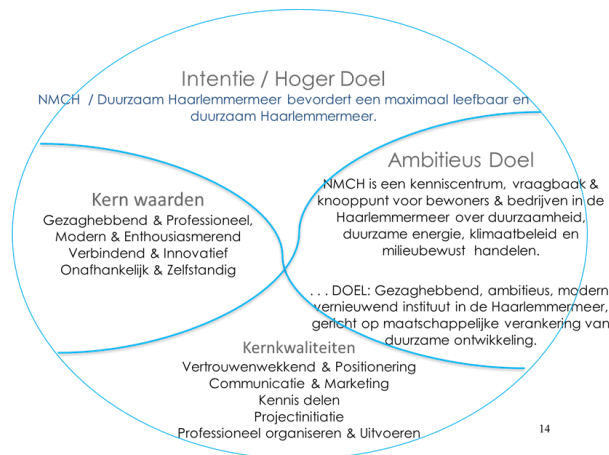
- bieden van wenkend handelingsperspectief

Bouwstenen Visie / Missie / Doelen

Onderstaand schema laat zien wat de nieuwe bouwstenen van het NMCH 2.0 kunnen zijn. De intentie en de ambities zijn opnieuw geformuleerd. De kernkwaliteiten (competenties) zijn herbenoemd en passen bij de nieuwe taak van het NMCH 2.0.

De kernwaarden die benoemd zijn leiden tot de te maken keuzes en het nemen van beslissingen.

Deze keuzes zijn fundamenteel voor het vervolg in het businessplan en daarmee voor de uitvoering van taken en functies. De nieuwe organisatie zal kwalitatief en kwantitatief moeten worden ingericht en aangestuurd om de verandering te kunnen waarmaken.

Aanbevelingen

- NMCH 2.0 algemeen
 - neem direct de nieuwe rol & basisfunctie aan;
 - werk een businessplan uit met de aangereikte elementen en suggesties;
 - maak een plan van nu naar toekomst: welke verandering is nodig binnen NMCH.
- 'Haarlemmermeer Platform' voor Bewoners & Huurders
 - sluit voor versnelling aan bij reeds bestaande platformen.
- NME
 - start projectmatig werken voor NME;
 - creëer een samenwerking met b.v. andere gemeenten voor tips en kosten besparing.
- Inrichting en organisatie
 - richt het NMCH bedrijfsmatiger in;
 - werk met een bedrijfsmodel en bedrijfsplan;
 - een actief participierend bestuur;
 - richt een overlegvorm in waarin gemeente en bestuur over strategische en tactische zaken spreken;
 - maak coördinatieafspraken over de overkoepelend regie (regiefunctie)
 - de gemeente bewaakt subsidieverlening meer op hoofdlijn;
 - richt een innovatiecommissie op: betrek mensen met kennis.
- Succesvoorbeelden
 - gebruik alle bestaande succesvoorbeelden om anderen te inspireren;
 - organiseer regelmatig 'ontdekkingen' rond duurzaam leven & werken.
- Nieuwe Partners:
 - Ga met de nieuwe plannen actief zoeken naar meer partners.

Bijlage 1: Lokale en regionale duurzaamheidsinitiatieven Haarlemmermeer

Wie	Doel	Wat is het	Partners	Doelgroepen	Structuur	Financiering	Fase	Issues
REGIO FUNCTIE								
Green Metropole	Schone Technologie & duurzaamheid Amsterdam	Clean tech centre for sustainable business * centre of excellence (incubator) * New Business development (scouting, screening) * Innovation support (innovation labs)	VU * UVA * AIM * Syntens * New energy docks	74 partipanten oa gemeente haarlemmermeer	Platform	Projecten innovatie fondsen	1 jaar	schaal
The Grounds	Biobased Economy	Broedplaats * Fysieke flex plekken * Kennis & Kunde * Coaching * Fonds / Financiering	Schiphol * Universiteit wagingen * TU delft * Imtech * Dura Vermeer.	Jonge bedrijven * luchtvaart	Stichting	Schiphol* MIF Mainport Innovatie fonds(rabo, kim.spl, tu delft)	bestaand 3 jaar	Korte termijn vs lange termijn
Haarlemmermeer								
Incubator	Vliegwielen jonge duurzame ondernemingen	Vliegwielen, Broedplaats voor 1. Huisvesting, 2.Kennis delen, coaching en ondersteuning. 3.Organisatie & financieen.	Delta development* Dura vermeer*JAN accountants, *RABO schiphol *Smithuysen, * VODW *Urgenda* Winters & de Vries.	Jonge bedrijven * pre commerciele fase. People, Planet, Profit	Stichting	Innovatiefonds RABO 120 k, deelnemers	Startend	Startend, fysiek plek nog te creeren
Ontwikkel functie'	Versterken agrarische sector door nieuwe verdienmodellen	proces ondersteuning * kennisontwikkeling*zoeken naar financiële middelen * planuitwerking	Gem haarlemmermeer * Rabo schiphol * Schiphol * Meerboeren * LTO noord * DLG * NMCH	Agrarische ondernemers	Initiatief	330 kosten organisatie	startend	Wat is de beste 'plek' bij NMCH of Incubator
NMCH	Duurzaam haarlemmermeer * bevordert een maximaal leefbaar & duurzaam Haarlemmermeer.	Knooppunt / makelaar *kennisdeling * project initiatie* inspirator * Marktplaats	RABO Schiphol, Schiphol, Ymere, Meerlanden, Gemeente	Bewoners* Scholen* MKB * grote bedrijven* instellingen * stichtingen	Stichting met bestuur	gemeente 300 k en founding partners 25 k	bestaand 3 jaar	Next steps, nieuwe rol. Makelaar / knooppunt
Duurzaam bedrijf	Energie besparing gemeente haarlemmermeer * Energiebesparing * CO2 reductie * Duurzame opwekking stimuleren	Participatie bedrijf	per project	Bedrijven fase 2: voor bewoners, bedrijven en instellingen * door bedrijven	Bedrijf (BV)gemeente is aandeelhouder	3.3 mln Lening van de gemeente als start fonds	startend	Nog geen plek *startend
Bouwland	Haarlemmermeer als duurzame proeftuin ontwikkelen	een netwerk van duurzaamheidspioniers, koplopers en vrijdenkers om Haarlemmermeer en daarbuiten te ontwikkelen als 'duurzame proeftuin'	Rabobank Regio Schiphol	bedrijven, bewoners, instellingen,	stichting		5 jaar bestaand	Paul bos ism Urgenda
Park 20 20	Duurzaam Voorbeeld plek *Park 20 20 is the first full service Cradle to Cradle working environment in The Netherlands.	Plek * ontwerp * cradle to cradle	Delta development group * Volker Wessels * Reggeborch	Bedrijven terrein	BV	Project management	Bestaand	Ontwikkeling * Groei
Haarlemmermeer EVENTS								
Share	Duurzaam Vastgoed	event ter inspiratie	Rabobank Regio Schiphol * Schiphol Real Estate * Schiphol Area Development Company (SADC) * Schenk Makelaars * Dura Vermeer * Bouwland	Evenement	event	event	5 jaar bestaand	gemeente initiatief

Bijlage 2:

Vooruitblik NMCH 2.0: 'een verbinder' in een netwerk van duurzame initiatieven.

- Die vraag & aanbod (volgens een winkel / fabriek model) bijeenbrengt voor kennis & informatie, innovatie, opleiding en leveranciers;
- te positioneren als een platform en belangrijk onderdeel van dat netwerk;
- door gemeente en betrokken partijen gezamenlijk te financieren;
- functionerend als een zelfstandig bedrijf.

Positionering NMCH 2.0 in de regio

Het NMCH, de partners en de gemeente wilden eerst alle duurzame initiatieven in de regio beter in kaart gebracht zien en tevens geordend. Zodat vervolgens de positie van NMCH 2.0 daarbinnen bepaald kon worden.

Overzicht initiatieven in gemeente Haarlemmermeer

Figuur: Overzicht duurzaamheidsinitiatieven en platforms in Haarlemmermeer

In bovenstaande illustratie staan de lokale en regionale initiatieven die spelen binnen 'Duurzaam Haarlemmermeer' (verder beschreven in bijlage 3). Sommige zijn er al en hebben al een plek. Anderen moeten nog opgericht worden. Een belangrijk gegeven van een dergelijk dynamisch veld waarin vele grote en kleine initiatieven vanuit die platforms ingezet worden is dat er initiatieven blijven 'doorbranden' en dat er 'lichte' coördinatie, communicatie en aandacht benodigd is om 'duwtjes' in de goede richting te geven. Het is letterlijk een dynamische ontwikkeling die dynamische sturing nodig heeft. Op basis van alle initiatieven en de veelheid ervan is een heldere ordening gemaakt naar functies / taken en doelgroepen.

Ordering in functies

Om ordening en samenhang aan te brengen in het geheel is gebruik gemaakt van de indeling:

- basisfunctie,
- ontwikkelfunctie en
- regiefunctie

Deze indeling, die hieronder wordt beschreven is niet maatgevend maar ondersteunend om de verschillende rollen helder te maken. Ook als straks het nieuwe businessplan van NMCH in 2012 gereed is en er verder met de andere partijen over kan worden gesproken.

Basisfunctie (educatieve / voorlichtingsfunctie)

De basisfunctie is gericht op alle doelgroepen: basis en voortgezet onderwijs, bewoners & huurders en bedrijven.

Het gaat daarbij om:

- bewustwording en verhoging van zelfredzaamheid
- begrip en educatie
- ideecreatie en het samenbrengen van partijen met ideeën

Kenmerkend is dat deze activiteiten niet gericht zijn op de uitvoering van specifieke projecten en ook niet per project gefinancierd kunnen worden.

Daarmee vormt deze functie een logische doorontwikkeling van Natuur- en Milieueducatie (NME) van scholen naar de andere doelgroepen in de Haarlemmermeer. Het bestaat o.a. uit informatie en evenementen verzorgen, ideeën presenteren, verbinden van vraag en aanbod op het gebied van informatie- en kennis, leveranciers, samenwerking op korte en lange termijn stimuleren.

Ontwikkelfunctie

Deze functie kent de volgende onderdelen:

- begeleiding van startende ondernemers in het innovatieproces en besturing;
- inbrengen van ideeën en verrijken met kennis;
- formeren van ontwikkelteams, die een gezamenlijk idee uitwerken;
- samenbrengen van allerlei partijen (starters, bedrijven, kenniscentra, eerste gebruikers);
- het uitwerken van het idee tot een ontwikkeld concept;
- het uitproberen van het concept in een 'proeftuinomgeving';
- het ondersteunen middels kennis, handjes en geld;
- financiering van ontwikkelprojecten en levensvatbare productconcepten.

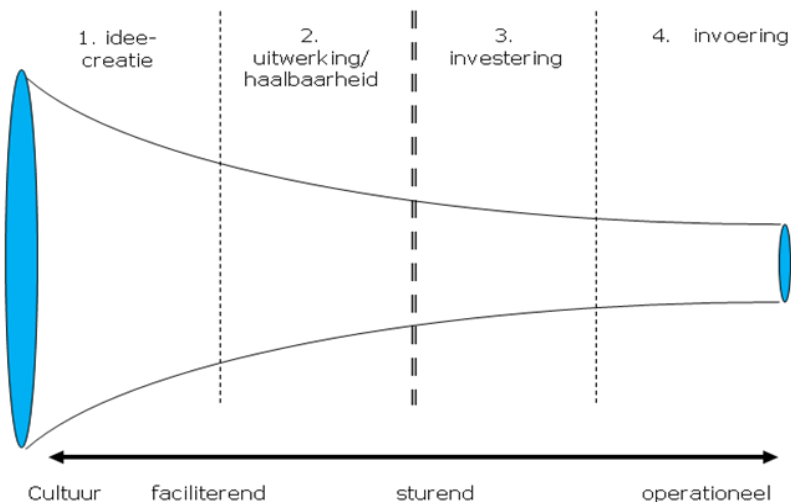
De ontwikkelfunctie is gericht op:

- het ontwikkelen van dienstverlening- of productconcepten voor (grote bedrijven) en MKB;
- het productierijp maken;
- het kopiëren van succesvolle toepassingen naar andere gemeenten.

Regiefunctie

Het gaat hier over de besturing bij overgang van de fasen in het ontwikkelproces van idee via ontwikkeling naar productie hieronder weergegeven als trechter. Waarbij per fase de ondersteuning en sturing verschilt:

- Bij binnenkomst: een eerste idee wordt ingebracht en na selectie verrijkt tot mogelijk een kansrijk concept;
- een kansrijk concept worden verder ondersteund en uitgewerkt tot een haalbaar project;
- een kansrijk project wordt vervolgens verder gebracht tot een marktwaardig product;
- een marktwaardig product wordt tenslotte op de markt geholpen.

Figuur 8: ontwikkelproces van een idee naar invoering

Bij duurzaamheid gaat het vaak om een ondernemend team of een groep van ondernemers, die gezamenlijk een win-win kunnen bereiken. In het ontwikkelproces van een idee is elk idee, concept, project of product van zo'n groep in principe welkom en ligt de uitdaging steeds hoe hierin begeleid kan worden dat het een succes wordt. Selectie vindt steeds plaats op basis van kansrijkheid. In bijlage 4 zijn leidende principes genoemd die gebruikt worden bij deze processen.

In de regio kan de regie belegd worden in een orgaan met vertegenwoordigers van de betrokken partijen.

De regionale initiatieven geordend op de 3 functies

NMCH, de partners en de gemeente hebben de duurzaamheidsinitiatieven in de Haarlemmermeer gezamenlijk geordend op basis van de 3 functies. Tabel 1 geeft aan hoe de huidige en de gewenste situatie is. De blauw weergegeven tekst geeft aan dat die rol in werkelijkheid nog niet aanwezig is. Het doel van deze exercitie is om helderheid op de ordening te verkrijgen en het zichtbaar maken van overlappende rollen en witte vlekken.

De Regiefunctie is bijv. op dit moment nog niet actief aanwezig en zou dus kunnen worden belegd bv. in de vorm van een Innovatieraad binnen de Haarlemmermeer. Verdere afstemming met de bestaande partijen en de voorgenomen initiatieven zal nog opgepakt moeten worden.

NMCH 2.0: uitwerking van de nieuwe rol

Het NMCH, de partners en de gemeente hebben uitgesproken dat de Basis(educatieve) functie zoals uitgewerkt in de tabel goed ingevuld zou kunnen worden door het NMCH 2.0. De doorontwikkeling van het huidige NMCH naar een NMCH 2.0 is een substantiële ontwikkeling die veel effect heeft op de huidige organisatie. Er komt een groot werkterrein bij met name voor de doorontwikkeling voor Business to Business. Ook zal goed moeten nagedacht worden over waar NMCH 2.0 een project overgeeft aan de partijen die de ontwikkelfunctie waarnemen. Voor het domein NME kan een beweging naar verdere professionalisering worden ingezet.

Om handvatten te geven voor uitwerking in het gemeentelijk PVE voor 2013 en het nieuwe businessplan van het NMCH is gezamenlijk de nieuwe rol van NMCH 2.0 in hoofdlijnen uitgewerkt. Deze zijn weergegeven in bijlage 2.

B-to-B: Business to Business (Bedrijven); B-to-C: Business – to Consumer (Consumenten, bewoners)

	NU	2012				
Doelgroepen						
FUNCTIE	Taken / Activiteiten	Scholen	B - To - C	B - To - B	C - to - B	Divers
Basis functie	Informatie* communicatie multimediaal* kennis* events* Vraagbaak* Fysieke plek* Platform* Leerproject of pilot*	NMCH * Informatie* communicatie* website* kennis* Vraagbaak* Fysieke plek* Leerproject*	NMCH * Informatie* Vraagbaak* Leerprojecten	NMCH		Projecten overall 'De Beuk erin''* scholen voor bedrijven* Scholen voor bewoners*
Ontwikkel functie	Projectmanagem ent* Mensen* Coaching* Financiering	NMCH * projectmanagem ent* financiering * projecten		GROUNDS / GREEN METROPOLE initiatie* plek* Projectmanage ment* Financiering		
Regie functie	Overall visie* regie* Innovatie board* Duurzaamheidsbo ard* Spelregels*					

	AMBITIE	2013				
Doelgroepen						
FUNCTIE	Taken / Activiteiten	Scholen	B - To - C	B - To - B	C - to - B	Divers
Basis functie	Informatie* communicatie multimediaal* kennis* evenementen* Vraagbaak* Fysieke plek* Online plek* Platform* idee creatie*	NMCH 2.0 Informatie* communicatie multimediaal* kennis* evenementen* Vraagbaak* Fysieke plek* Platform* Leerproject of pilot*	NMCH 2.0 Informatie* communicatie multimediaal* kennis* evenementen* Vraagbaak* Fysieke plek* Platform*	NMCH 2.0 Informatie* communicatie multimediaal* kennis* evenementen* Vraagbaak* Fysieke plek* Platform* SHARE	NMCH 2.0 Informatie* communicatie multimediaal* kennis* evenementen* Vraagbaak* Fysieke plek* Platform*	NMCH 2.0 Informatie* communicatie multimediaal* kennis* evenementen* Vraagbaak* Fysieke plek* Platform*
Ontwikkel functie	* Leerproject/pilot* Projectmanagem ent* Ontwikkelteamvorm ing* inzet menschkracht* Coaching* Financiering	NMCH * concept ontwikkeling* Leerproject of Pilot* Projecten* Uitvoering* financiering	NMCH * conceptontwikkel ing DUURZAAM BEDRIJF * pilot* projectmanagem ent* financiering*	INCUBATOR / GROUNDS / GREEN METROPOLE * initiatie* plek* Projectmanagem ent* Financiering * DUURZAAM BEDRIJF bedrijf* directie* Financiering	Mogelijk "Platform Haarlemmermeer" * initiatie* plek* Projectmanagem ent* Financiering	Platform * initiatie * plek* Projectmanagem ent* Financiering * ONTWIKKEL FUNCTIE / MEERBOEREN BOUWLAND
Regie functie	Overall visie* regie * Spelregels* partnerships* landelijke samenwerkingen	Innovatieraad	Innovatieraad	Innovatieraad	Innovatieraad	Innovatieraad

Tabel 1: Ordening Duurzaamheidsinitiatieven in Haarlemmermeer naar functie in de huidige en gewenste situatie vanaf 2013.

Bijlage 3: NMCH 2.0: 'uitwerking van de nieuwe rol'

Inleiding

Het laatste onderdeel van het evaluatieproces was om gezamenlijk als evaluatiepartijen de nieuwe rol van NMCH 2.0 in hoofdlijnen uit te werken, waarop in het gemeentelijk PVE voor 2013 en het nieuwe businessplan en kan worden voortgeborduurd. Op grond van de in dit rapport beschreven analyse van het NMCH over de afgelopen periode en de gewenste rol en positie binnen het krachtenveld van de duurzaamheid komen NMCH, de partners en de gemeente gezamenlijk tot de volgende aanbevelingen voor de taakopvatting van het NMCH 2.0.

NMCH als basisfunctie: 'Logische educatieve schakel' in het veld van Duurzaam Haarlemmermeer.

Het NMCH 2.0 vervult voor alle doelgroepen: Scholen, Bewoners (Eigenaren & huurders), Bedrijven (groot en klein) en Instellingen een basis (educatieve) functie waarbij de duurzaamheid in de gemeente Haarlemmermeer wordt bevorderd door uitvoering te geven aan de volgende functies :

- vraag en aanbod aan elkaar verbinden
- bieden van wenkend handelingsperspectief

Door inhoud te geven aan:

- platform ondersteuning (burger initiatieven, laag georganiseerde verenigingen, branche georganiseerde platforms etc.);
- loketfunctie, met korte lijnen naar de backoffice organisaties ;
- informatievoorziening en kennis (laten) delen;
- initiatief en procesbegeleiding bij (pilot)projecten en zorgen voor tijdige overdracht van het project naar de daarvoor specifieke organisaties;
- regie bij (pilot) projecten;
- educatie coördineren en organiseren;
- samenwerking organiseren en regisseren;
- evenementen organiseren.

Waarbij de volgende kaders van toepassing zijn:

- neutrale positie (samenwerkingsallianties zijn wel wenselijk);
- regio gebonden, (maar met uitwisseling op landelijke niveau);
- anticiperen op de lokale infrastructuur

platformen: 'online' en 'fysiek'

- delen van innovatie;
- gericht op verbinding van partijen en initiatieven (lokaal / regionaal / landelijk).

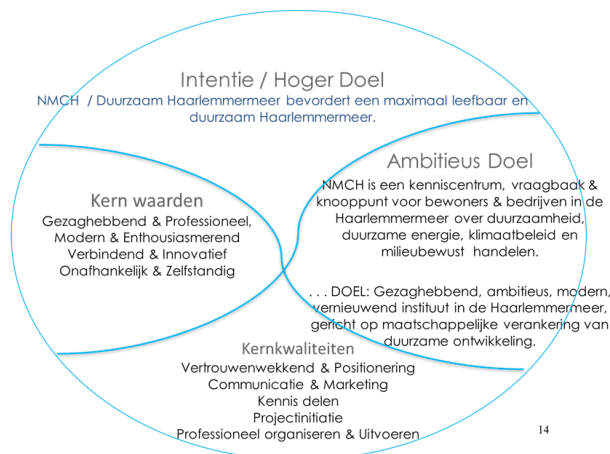
AMBITIE		2013				
Doelgroepen						
FUNCTIE	Taken / Activiteiten	Scholen	B - To - C	B - To - B	C - to - B	Divers
Basis functie		NMCH 2.0 Informatie* communicatie multimediaal * kennis * events * Vraag baak * Fysieke plek * Platform * Leerproject of pilot *	NMCH 2.0 Informatie* communicatie multimediaal * kennis * events * Vraag baak * Fysieke plek * Platform *	NMCH 2.0 Informatie* communicatie multimediaal * kennis * events * Vraag baak * Fysieke plek * Platform *SHARE	NMCH 2.0 Informatie* communicatie multimediaal * kennis * events * Vraag baak * Fysieke plek * Platform *	NMCH 2.0 Informatie* communicatie multimediaal * kennis * events * Vraag baak * Fysieke plek * Platform *
Ontwikkel functie		NMCH * concept ontwikkeling * leerproject of Pilot * Projecten * Uitvoering * financiering	NMCH * conceptontwikkeling			
Regie functie		Innovatieraad				

- het NMCH zou zich kunnen ontwikkelen van NMCH nu, voornamelijk sterk in de linkerkolom onderwijs, naar rechts waarbij het de basisfunctie (educatief) meer en meer zal kunnen vervullen voor alle doelgroepen;
- voor de doelgroep Onderwijs het NMCH kan zich verder doorontwikkelen naar bv de organisatie van onderwijs arrangementen;
- de zwartgekleurde activiteiten zijn bestaande activiteiten en de blauwgekleurde activiteiten kunnen ontwikkeld worden;
- nb: de innovatieraad is nog een niet bestaande functie die hier als concept is neergezet voor overkoepelende coördinatie (of orgaan).

Bouwstenen Visie / Missie / Doelen

Onderstaand schema laat zien wat de nieuwe bouwstenen van het NMCH 2.0 kunnen zijn. De intentie en de ambities zijn opnieuw geformuleerd. De kernkwaliteiten (competenties) zijn herbenoemd en passen bij de nieuwe taak van het NMCH 2.0.

De kernwaarden die benoemd zijn leiden tot de te maken keuzes en het nemen van beslissingen. Deze keuzes zijn fundamenteel voor het vervolg in het business plan en daarmee voor de uitvoering van taken en functies. De nieuwe organisatie zal kwalitatief en kwantitatief moeten worden ingericht en aangestuurd om de verandering te kunnen waarmaken.

Schema: Overzicht doelen, kernkwaliteiten en kernwaarden